

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA PREDSEDNIKE ŠMK PM O IZVEDBI POKLICNE MATURE 2017

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

VSEBINA

Uvod	2
Analiza vprašalnika za predsednike ŠMK PM	2
1 Šifra šole	2
2 Stališča predsednikov ŠMK PM do poklicne mature	3
3 Posveti s predsedniki in tajniki ŠMK PM	8
4 Priprava in izvedba poklicne mature	9
5 Usposabljanja, moderacija in ocenjevanje poklicne mature	14
6 Prilagojen način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	18
7 Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe	21
POROČILO O IZVEDBI POKLICNE MATURE	23
8 Posredovanje informacij	23
9 Ocena sodelovanja	24
10 Tehnična podpora	28
11 Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov	30
12 Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno	31
13 Ocena ustreznosti maturitetnih aktov	33
14 Predlogi za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje	35
Sklep	36
Priloga 1: Anketni vprašalnik za predsednike šolskih maturitetnih komisij za poklicno maturo (ŠMK PM) 2017	41

Jezikovni pregled: Tanja Svenšek

UVOD

Vprašalnik za predsednike ŠMK PM je namenjen ugotavljanju stališč predsednikov ŠMK PM do poklicne mature, odkrivanju težav in nejasnosti za njeno pripravo in izvedbo ter pridobivanju predlogov za njeno izboljšavo. V vprašalnik je bilo vključeno tudi poročilo o poklicni maturi.

Vprašalnik smo v marcu 2018 objavili na spletni strani Rica, izpolnjevale pa so ga tiste izobraževalne ustanove, ki so izvajale poklicno maturo 2017 v spomladanskem, jesenskem ali zimskem izpitnem roku. Anketiranje je potekalo elektronsko.

Analiza je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številka poglavja označuje sklop iz vprašalnika, analize so prikazane v tabelarni ali grafični obliki, v prilogi je v celoti objavljen tudi vprašalnik.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA PREDSEDNIKE ŠMK PM

1 Šifra šole

Vprašalnik za predsednike ŠMK PM je izpolnjevalo 130 od 145 organizacij (89,7 %), ki so izvajale poklicno maturo 2017 v spomladanskem, jesenskem ali zimskem izpitnem roku (leta 2016: 92,6 %; leta 2015: 85,5 %; leta 2014: 86,9 %; leta 2013: 90,7 %; leta 2012: 96,8 %). Število in delež predsednikov ŠMK PM, ki so izpolnjevali anketo, sta po izobraževalnih programih prikazana v **preglednici 1**.

Preglednica 1: Organizacije z izpolnjeno anketo po izobraževalnih programih

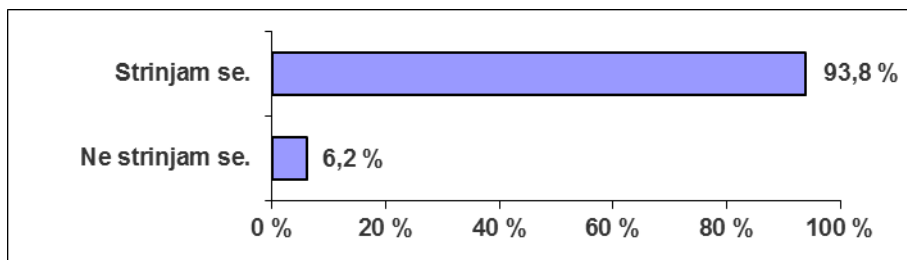
	SSI	PTI	PT
Število šol (poklicna matura 2017)	140	109	40
Število šol (anketa 2017)	126	97	36
Delež šol (anketa 2017)	90,0 %	89,0 %	90,0 %

Stopnja odgovora je v izobraževalnih programih podobna: srednje strokovno izobraževanje (SSI; 90,0 %), poklicno-tehniško izobraževanje (PTI; 89,0 %) in poklicni tečaj (PT; 90,0 %).

2 Stališča predsednikov ŠMK PM do poklicne mature

Stališča predsednikov ŠMK PM se kažejo v odgovorih na trditve o poklicni maturi, ki so jih predsedniki ŠMK PM ocenjevali z izjavama *Strinjam se* / *Ne strinjam se*. Pri posameznih trditvah so lahko zapisali tudi komentarje.

2.1 Poklicna matura pripomore k boljšemu znanju dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih ob zaključku izobraževanja za pridobitev srednje strokovne izobrazbe.

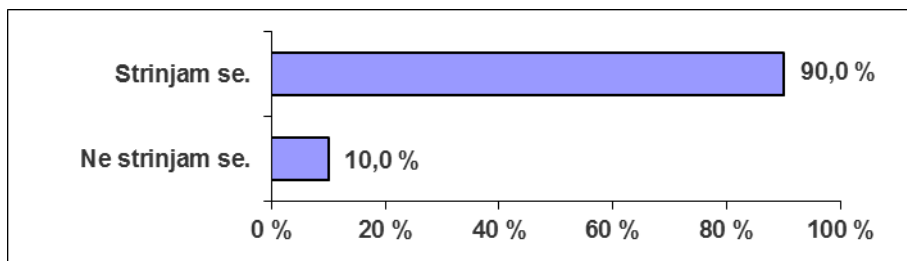

Število odgovorov: 130.

Komentarji (1):

- *Strinjam se le delno.*

2.2 Poklicna matura pripomore k strokovni usposobljenosti dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih za delo na določenem strokovnem področju.

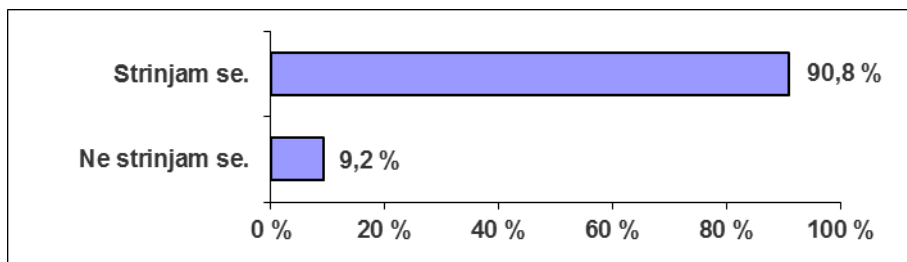

Število odgovorov: 130.

Komentarji (1):

- *Delno.*

2.3 Poklicna matura pripomore k usposobljenosti dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih za visokošolski študij.

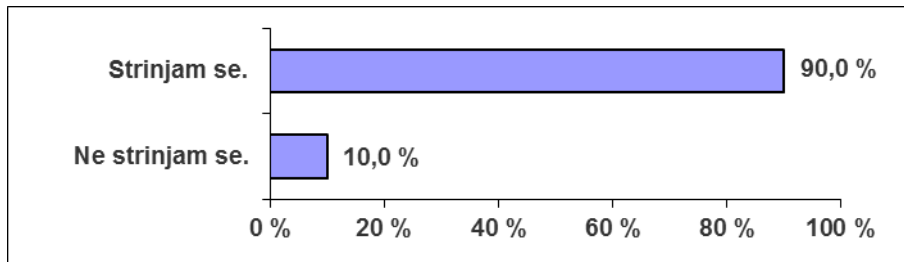

Število odgovorov: 130.

Komentarji (3):

- *Delno.*
- *Nivo znanja ne dosega potrebne ravni za študij na univerzitetnih programih, kamor se dijaki s PM in 5. predmetom pospešeno vpisujejo in dojemajo program SSI kot lažjo vstopnico za terciarni študij. Nujno je dvigniti nivo znanja pri treh obveznih predmetih PM na enako raven, kot je pri SM.*
- *Predvsem za strokovni visokošolski študij in za višješolski študij.*

2.4 Predmetni izpitni katalogi vplivajo na izboljšanje kakovosti poučevanja.

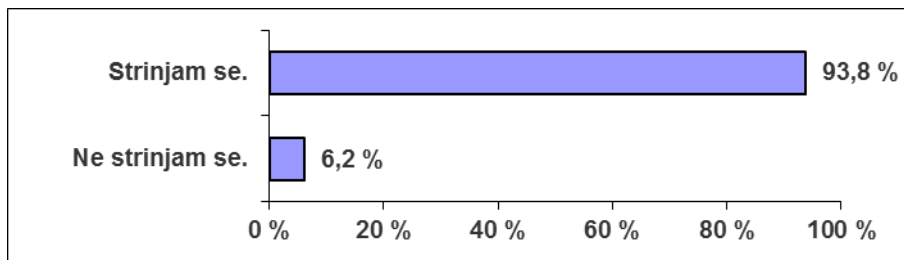

Število odgovorov: 130.

Komentarji (3):

- *Mogoče bolj na enotnost.*
- *Predmetni izpitni katalogi so le vodilo oziroma smernice.*
- *Včasih so na nizkem nivoju – znanje na nizkem nivoju.*

2.5 Med učitelji, ki izvajajo priprave na poklicno maturo, se je okrepilo sodelovanje učiteljev stroke in timsko delo.

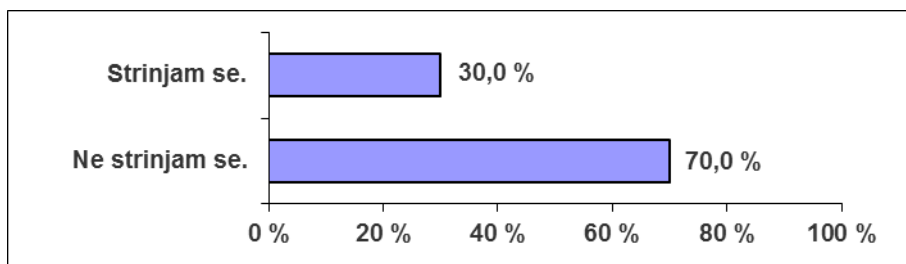

Število odgovorov: 130.

Komentarji (2):

- *Da, ko gre za pripravo maturitetne naloge.*
- *Imamo le po enega učitelja za posamezno strokovno področje.*

2.6 Življenje in delo srednje šole se preveč podrejata ciljem poklicne mature.

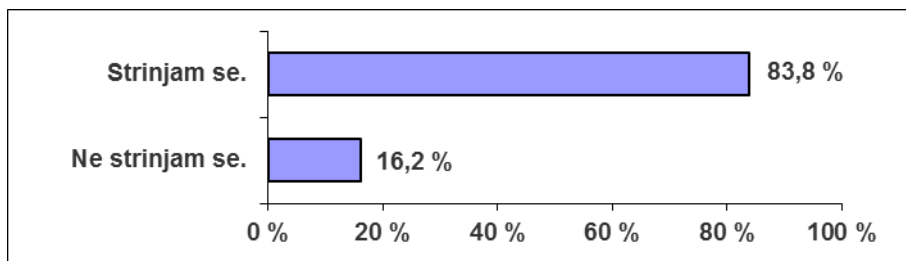

Število odgovorov: 130.

Komentarji (1):

- *Pri nas so pomembni vsi predmeti, ne le tisti, ki so na maturi. Je pa res, da maturitetnim predmetom dodamo še nekaj ur za priprave na maturo.*

2.7 Poklicna matura pozitivno učinkuje na splošno razgledanost dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih.

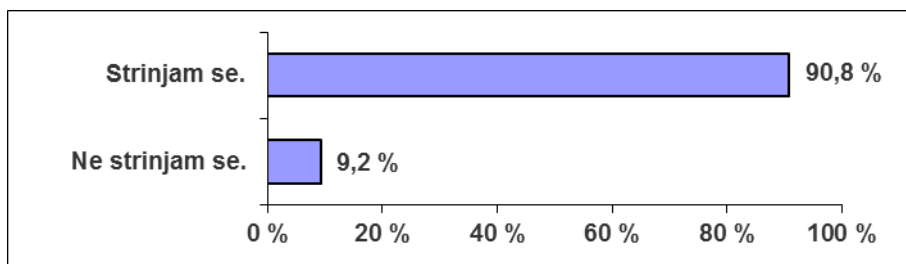

Število odgovorov: 130.

Komentarji (1):

- *Pozitivno učinkuje le na del splošne razgledanosti (jeziki, matematika).*

2.8 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev ocenjevanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.

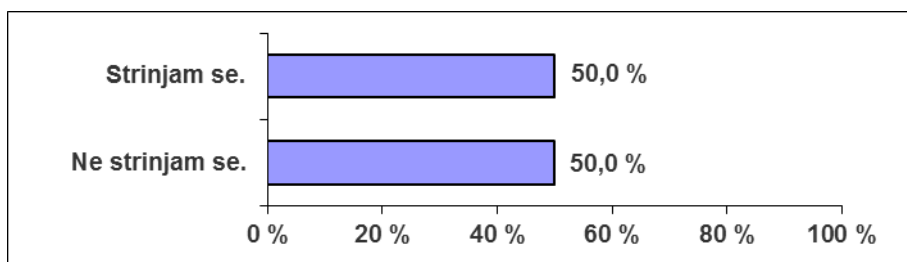

Število odgovorov: 130.

Komentarji (2):

- *Kar zadeva pravila pri poteku poklicne mature (sicer pa je poklicna matura kljub vsemu stresna), ta trditev vsekakor drži, vendar na sam zaključek šolskega leta vplivajo še številni drugi dejavniki.*
- *Mogoče.*

2.9 Zaradi poklicne mature so dijaki in udeleženci izobraževanja odraslih vznemirjeni.

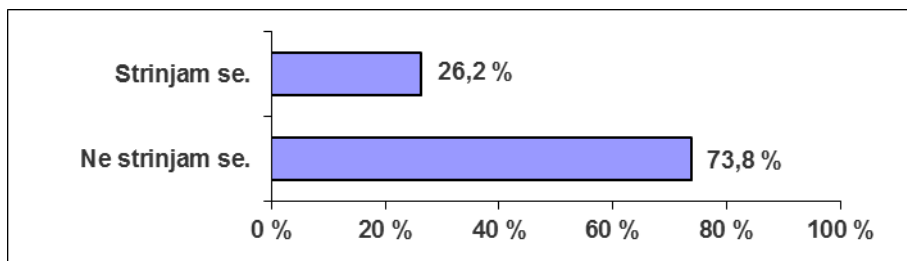
Število odgovorov: 130.

Komentarji (2):

- *Malo že, pozitivna trema ne škodi ...*
- *Pozitivna trema in stres.*

O vzrokih za vznemirjenost dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih zaradi poklicne mature smo spraševali samo tiste predsednike ŠMK PM, ki so pri trditvi 2.9 izbrali *Strinjam se* (65 predsednikov ŠMK PM oziroma 50,0 %; leta 2016: 44,9 %; leta 2015: 31,5 %; leta 2014: 18,8 %; leta 2013: 24,8 %; leta 2012: 30,7 %). Štirje vzroki (od 2.10 do 2.13) so bili predsednikom ŠMK PM ponujeni na izbiro, lahko pa so zapisali tudi druge. Analiza vzrokov za vznemirjenost dijakov pri poklicni maturi je predstavljena v nadaljnjih grafih, ki prikazujejo delež odgovorov glede na vse anketirane (130).

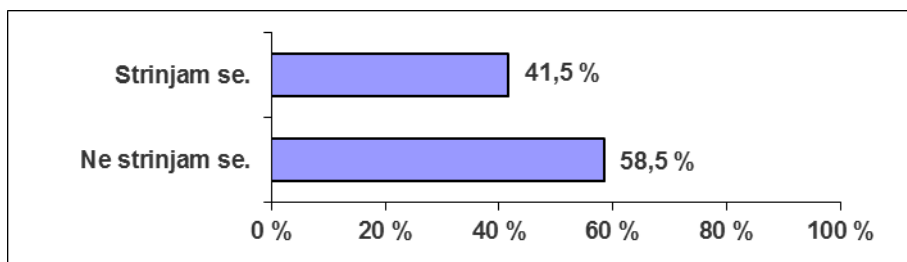
2.10 Zahtevna izpitna snov

Število odgovorov: 130.

Zahtevnost izpitne snovi je največkrat pripisana matematiki (10 odgovorov; 7,7 %).

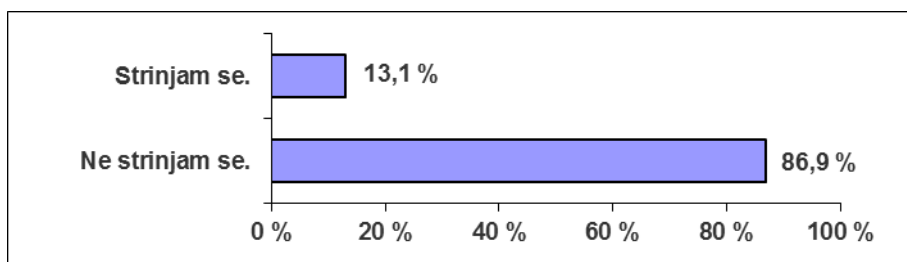
2.11 Obsežna izpitna snov

Število odgovorov: 130.

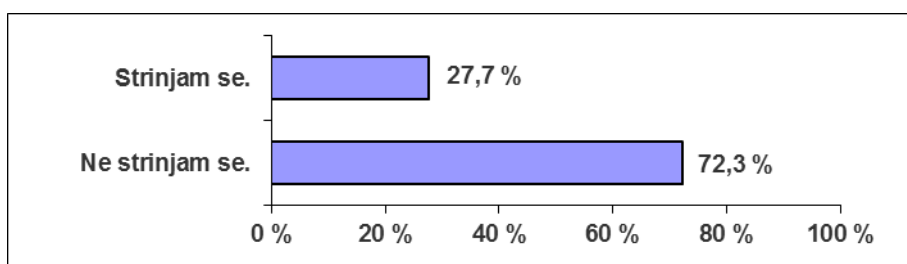
Obsežnost izpitne snovi je največkrat pripisana slovenščini (7 odgovorov; 5,4 %) in matematiki (6 odgovorov; 4,6 %).

2.12 Čezmerno spodbujanje učiteljev k boljšemu uspehu dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih

Število odgovorov: 130.

2.13 Zaradi vpisa na visokošolski študij

Število odgovorov: 130.

Drugi vzroki za vznemirjenost (12):

- Določena raven vznemirjenosti je pred takim izpitom razumljiva.
- Na udeležence izobraževanja odraslih ima vpliv osebno in poklicno življenje.
- Nekateri odrasli udeleženci izobraževanja ne poznajo sistema in so zaradi tega vznemirjeni.
- Nepripravljenost udeležencev, podcenjevanje zahtevnosti snovi, prepozna priprava, psihična nepripravljenost na izpitno situacijo.
- Običajen strah in trema pred izpiti.
- Odrasli imajo večje zahteve za usklajevanje opravljanja poklicne mature z osebnim življenjem in svojim delom, kar jim povzroča večji stres.
- Osebni razlogi, da bodo uspešno opravili poklicno maturo za možnost zaposlitve.
- Pri njih je morebitna neuspešnost velik finančen zalogaj.
- Psihični pritisk pred maturo.
- Stres, v več primerih daljša prekinitvev šolanja, več družinskih, izvenšolskih in službenih obveznosti.
- Udeleženci se bojijo, da ne znajo dovolj za uspešno opravljeno maturo.
- Že dalj časa niso v stiku z izobraževalnim sistemom.

3 Posveti s predsedniki in tajniki ŠMK PM

3.1 Izvedba posvetov

Posvete o poklicni maturi vsako leto organizirata Državna komisija za poklicno maturo in Državni izpitni center. Večina predsednikov ŠMK PM se zavzema za to, da posveti s predsedniki in tajniki ŠMK PM ostanejo taki, kot so sedaj (**preglednica 3.1**; 91,5 %), 11 pa jih predlaga spremembe (8,5 %).

Preglednica 3.1: Kaj predlagate za posvete s predsedniki in tajniki ŠMK PM?

IZVEDBA POSVETOV	Število	Odstotek
Posveti naj se ukinejo.	0	0,0 %
Posveti naj ostanejo taki, kot so sedaj.	119	91,5 %
Posveti naj se spremenijo.	11	8,5 %
SKUPAJ	130	100,0 %

Predlogi za vsebinske spremembe posvetov (11 predlogov)

- *Aktualna problematika za tekoče šolsko leto – več odgovorov na zastavljena vprašanja.*
- *Analiza uspešnosti mature ne sodi na posvet tajnikov. Tajniki opravljajo upravno-administrativne naloge in vsebina naj bo temu prilagojena.*
- *Brez navajanja statistik, saj si to lahko sami preberemo. Aktualne teme.*
- *Natančnejša navodila za delo tajnikov.*
- *Pomembne so operativne spremembe, ne pa zgodovina poklicne mature. Sestanki naj bodo kratki in jedrnat.*
- *Pomembno je, da bi na teh posvetih obravnavali tudi specifične zadeve, ki se pojavljajo pri izobraževanju odraslih. Mogoče bi dodali tudi kakšen tečaj (obnovitveni) za uporabo aplikacije za PM.*
- *Posveti naj bodo osredotočeni na bistvene teme poklicne mature (brez statistike).*
- *Predlagam, da se skrajša predstavitev statističnih podatkov, izpostavi naj se le najpomembnejše ugotovitve, ostalo je objavljeno v okviru poročil na e-Ricu. Več časa naj se nameni operativnemu delu, torej konkretnemu posvetu (vprašanja udeležencev in odgovori na vprašanja).*
- *Preveč je analize s strani CPI.*
- *Temeljijo naj na vprašanjih tajnikov in reševanju konkretnih problemov, in ne na predstavljanju statističnih podatkov, ki si jih vsak lahko pogleda sam.*
- *Vsebina se preveč ponavlja.*

Komentarji k posvetom s predsedniki in tajniki ŠMK PM (14 komentarjev)

- *Dobro je, da obnavljamo znanje, saj le tako lahko zagotovimo enake okoliščine in pogoje za kandidate na različnih šolah.*
- *Koristno je, da enkrat na leto izmenjamo mnenja o odprtih vprašanjih in tendencah.*
- *Kot je bilo izpostavljeno na zadnjem posvetu na Bledu, karkoli rečemo, nič se ne spremeni. Sami napotki za izvedbo PM pa so potrebni in primerni.*
- *Na konkretna vprašanja konkretne odgovore.*

- Na posvetih udeleženci dobimo informacije o izvedbi, morebitnih spremembah in napakah pri izvedbi poklicne mature.
- Posveti naj nas seznanijo z novostmi.
- Posveti so smiselni.
- Predstavitve pogostih vprašanj in odgovorov, ki so jih tajniki ŠMK naslovili na Ric ob izrednih ali zakonsko nejasnih primerih.
- Smo zadovoljni, informacije so dobrodošle ...
- Tajnik PM je posvete pohvalil.
- Udeleženci posveta dobimo koristne informacije.
- Udeleženci posvetov bi lahko predhodno postavili vprašanja in bi dobili na posvetu že odgovore.
- V zadnjih letih opažamo, da je v okviru predstavitve zakonske podlage veliko govora o stvareh, ki niso povezane s poklicno maturo, poleg tega določeni podatki niso ažurirani.
- Vsekakor naj se ohrani del posveta z gospodom Jermanom, ker je konkreten in vedno zna odgovoriti na vsa postavljena vprašanja.

4 Priprava in izvedba poklicne mature

V sklopu vprašanj o pripravi in izvedbi poklicne mature nas je zanimalo, s katerimi težavami se srečujejo organizacije pri izvajanju poklicne mature (**preglednica 4.1**), kdo pripravlja izpitne pole za pisne izpite pri drugem predmetu poklicne mature in ali se organizacije strinjajo s tem, da bi izpitne pole za pisne izpite pri drugem predmetu poklicne mature pripravljale državne predmetne komisije za poklicno maturo.

Preglednica 4.1: Kakšne težave ste imeli pri izvedbi poklicne mature?

Težave pri izvedbi poklicne mature	Število	Odstotek
1. Koledar izvedbe poklicne mature	5	3,8 %
2. Dostava izpitnega gradiva za pisne izpite	0	0,0 %
3. Tehnična priprava izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta	0	0,0 %
4. Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature	6	4,6 %
5. Nadzorni učitelji pri pisnih izpiti	12	9,2 %
6. Organizacija pouka v času izvedbe poklicne mature	12	9,2 %
7. Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	8	6,2 %
8. Ocenjevanje maturitetnih izpitov	4	3,1 %

Razlogi za težave pri izvedbi poklicne mature in predlogi za njihovo odpravo so prikazani v nadaljevanju.

1. Koledar izvedbe poklicne mature

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (125)	Brez predlogov (126)
<i>Datumi sovpadajo s splošno matura.</i>	<i>Sprememba koledarja.</i>
<i>Neusklajenost z drugimi koledarji.</i>	
<i>Prekrivanje šolskega urnika s koledarjem mature.</i>	
<i>Zimska matura v času informativnih dni, kulturni praznik ...</i>	<i>Prestaviti rok zimske mature.</i>
<i>Zimski, jesenski izpitni rok.</i>	<i>Pisni izpiti popoldan.</i>
	<i>Zimski rok PM ni potreben. Kandidati se prijavljajo in odjavljajo.</i>

2. Dostava izpitnega gradiva za pisne izpite

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (130)	Brez predlogov (130)

3. Tehnična priprava izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (130)	Brez predlogov (130)

4. Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (125)	Brez predlogov (128)
<i>Pisni termini v času pouka.</i>	<i>Teško rešljiva na šolah s prostorskimi problemi.</i>
<i>Pomanjkanje učilnic, kadar je na dan mature tudi pouk.</i>	
<i>Prostorska stiska na šoli.</i>	
<i>V zimskem izpitnem roku je zaradi pouka težko zagotoviti miren prostor.</i>	
<i>Zimski izpitni rok zaradi učilnic.</i>	<i>Morda pisno od 12. ure dalje ... samo zimski izpitni rok.</i>

5. Nadzorni učitelji pri pisnih izpitih

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (119)	Brez predlogov (126)
<i>Majhen kolektiv.</i>	<i>Sprememba koledarja.</i>

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
<i>Manjša šola.</i>	
<i>Neresnost učiteljev – spregledajo, da so nadzorni.</i>	
<i>Pomanjkanje učiteljev.</i>	
<i>Premajhno število razpoložljivih učilnic in učiteljev za nadzor.</i>	<i>Nujna širitev šole.</i>
<i>Premalo nadzornih učiteljev, ker je veliko dijakov s posebnimi potrebami.</i>	
<i>Preveč skupin in dijakov s posebnimi potrebami.</i>	
<i>Problem z nadzornimi učitelji v času pisnih izpitov v soboto.</i>	<i>Ustrezno vrednotenje sobotnega dela.</i>
<i>Včasih težko dobim nadzornega učitelja, ker so učitelji tudi na drugih šolah.</i>	
<i>Veliko število nadzornih učiteljev zaradi dijakov s posebnimi potrebami.</i>	
<i>Zasedeni učitelji.</i>	<i>Več časa nameniti načrtovanju in organizaciji.</i>

6. Organizacija pouka v času izvedbe poklicne mature

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (119)	Brez predlogov (128)
<i>Izvedba PM v času pouka.</i>	
<i>Premajhno število razpoložljivih učilnic in učiteljev za nadzor na maturi.</i>	
<i>Premalo prostorov.</i>	
<i>Problem organizacije pouka v času pisnih izpitov je otežena zaradi prostorov.</i>	
<i>Prostorska stiska.</i>	
<i>Sploh v jesenskem in zimskem izpitnem roku.</i>	
<i>Težave so predvsem zaradi kratkega jesenskega izpitnega roka, vendar nič nepremagljivega.</i>	
<i>V zimskem izpitnem roku je zaradi pouka težko zagotoviti miren prostor.</i>	
<i>Zaradi mature težko zagotavljamo optimalen pouk, saj imamo na manjših šolah težave z zagotavljanjem nadzora in pouka.</i>	
<i>Zasedenost učilnic.</i>	<i>Časovni zamik urnika.</i>
<i>Zimski izpitni rok.</i>	<i>Morda pisno od 12. ure dalje ... samo zimski izpitni rok.</i>

7. Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (124)	Brez predlogov (129)
<i>Preveč nadzornih učiteljev.</i>	
<i>Manjša šola, problem pri zagotovitvi dveh nadzornih učiteljev, ki nadzorujeta včasih samo enega dijaka.</i>	
<i>Prepoved združevanja dijakov v isti prostor, kar za nas pomeni 30 nadzornih učiteljev za 15 kandidatov.</i>	
<i>Prostori in število učiteljev.</i>	<i>Prilagoditev pravil?</i>
<i>V zimskem izpitnem roku je zaradi pouka težko zagotoviti miren prostor.</i>	
<i>Zagotovitev vseh ustreznih dodatnih oseb na poklicni maturi.</i>	

8. Ocenjevanje maturitetnih izpitov

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (127)	Brez predlogov (129)
<i>Pri dveh ocenjevalcih je kdaj težko uskladiti vse v kratkem jesenskem izpitnem roku, vendar se da.</i>	<i>Mogoče par dni daljši jesenski izpitni rok.</i>
<i>Relativno pozno pridobljena moderirana navodila pri ZPM173.</i>	
<i>Vzgoja predšolskega otroka se piše zelo pozno, zato je malo časa za popravljanje izpitnih pol, saj se pokriva z ustnimi izpiti.</i>	

4.2 Druge težave pri izvedbi poklicne mature 2017 (4)

- *Matura je dobro zastavljena in tudi izvedena. Male šole imamo žal težave s kadri, ki so mnogokrat zaradi glavarine zdesetkani in so težave pri razporejanju nadzornih učiteljev in pri organizaciji pouka.*
- *Pojasnitev: potek pouka zahteva prisotnost učiteljev. Šole v centrih imamo učitelje, ki dopolnjujejo – velika verjetnost, da je v času poteka mature zaseden na drugi šoli.*
- *V zimskem izpitnem roku nismo pravočasno prejeli certifikatov znanja iz tujega jezika, čeprav je bilo časa na pretek.*
- *Včasih je pri 2. predmetu, kjer je vključenih več učiteljev, težava uskladiti termine ustnih izpitov, saj sodelujemo z zunanjimi učitelji.*

4.3 Drugi predlogi za izboljšanje poklicne mature (9)

- *Čim prej naj se poveča eksternost.*
- *Glede na udeležbo in rezultate udeležencev dvomimo o smiselnosti zimskega izpitnega roka PM.*
- *Kadar piše en kandidat, ni smiselno, da moramo zagotavljati dva nadzorna učitelja.*

- *Pisni deli izpitov ob sobotah niso potrebni, to lahko se upošteva in so tudi pisni deli na spomladanskem izpitnem roku poklicne mature med tednom.*
- *Po možnosti manj sobot, po možnosti rezultati kak dan prej.*
- *Pri sami maturi je težko kaj spremeniti, težko je organizirati zimski izpitni rok ... se znajdemo!*
- *Prosim, da pošljete več praznih vrečk, da jih lahko uporabimo pri izvedbi drugega predmeta (neprimerno, da nosimo gradivo v mapah ali ovitkih).*
- *Zimski izpitni rok poklicne mature naj se ukine, ker je veliko dela, pa malo učinka. Naj ostaneta samo spomladanski in jesenski izpitni rok, tako kot pri splošni maturi.*
- *Ukinitev mature in uvedba sprejemnih izpitov ali pa upoštevanje ocen v spričevalih.*

4.4 Priprava izpitnih pol za pisni izpit za drugi predmet poklicne mature

Večina ŠMK PM je odgovorila, da so izpitne pole za pisni izpit za drugi predmet poklicne mature pripravljali na šoli – notranje (**preglednica 4.4**; 104 od 130 organizacij oziroma 80,0 %), manj pa je bilo odgovorov, da so izpitne pole pripravljale posebne skupine učiteljev, kakor so jih določile šole za skupno izvedbo drugega predmeta poklicne mature istega izobraževalnega programa (36 od 130 oziroma 27,7 %) oziroma, da so izpitne pole sestavljale Državne komisije za drugi predmet poklicne mature (38 od 130 oziroma 29,2 %).

Učitelji strokovnih aktivov so pripravili največ izpitnih pol za programe: ekonomski tehnik (40), elektrotehnik (15), strojni tehnik (14), logistični tehnik (11), tehnik računalništva (10), lesarski tehnik (7), avtoservisni tehnik (6). V posebnih skupinah učiteljev so pripravili največ izpitnih pol za programe: elektrotehnik (9), tehnik računalništva (9), gastronomski oz. gastronomsko-turistični tehnik (6). Pričakovano je večina ŠMK SM pri izbiri odgovora *Državne predmetne komisije za drugi predmet poklicne mature* zapisovala program predšolske vzgoje ter program zdravstvena nega.

Preglednica 4.4: Kdo je pripravljal izpitne pole za pisni izpit za drugi predmet poklicne mature 2017?

	Število	Odstotek
01: Učitelji strokovnega aktiva posamezne šole (interno).	104	80,0 %
02: Posebne skupine učiteljev, ki so jih določile šole za skupno izvedbo drugega predmeta poklicne mature istega izobraževalnega programa (v skladu z 20. členom Pravilnika o PM).	36	27,7 %
03: Državne predmetne komisije za drugi predmet poklicne mature.	38	29,2 %
04: Drugo	0	0,0 %

Odgovori na vprašanje *Ali se strinjate, da bi izpitne pole za drugi predmet poklicne mature pripravljale državne predmetne komisije za poklicno matura?* so predstavljeni v **preglednici 4.5**.

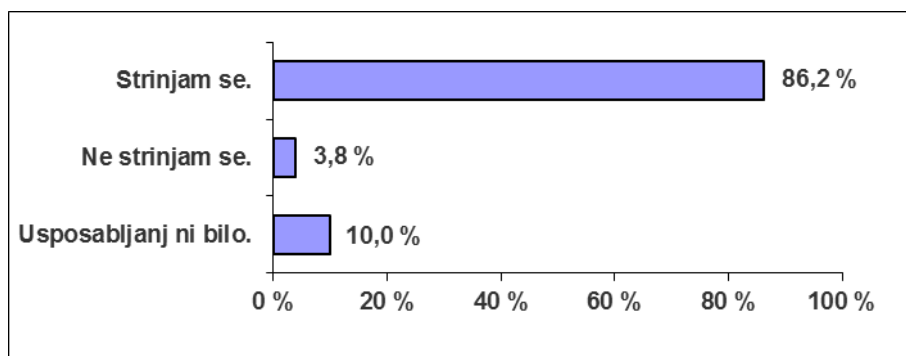
Preglednica 4.5: Ali se strinjate, da bi izpitne pole za drugi predmet poklicne mature pripravljale državne predmetne komisije za poklicno matura?

	Število	Odstotek
Da.	101	77,7 %
Ne.	29	22,3 %
SKUPAJ	130	100,0 %

5 Usposabljanja, moderacija in ocenjevanje poklicne mature

Mnenja predsednikov ŠMK PM o ustreznosti **usposabljanj** se kažejo v odgovorih na trditve 5.1, 5.2 in 5.3, ki so jih ocenjevali z izjavami *Strinjam se / Ne strinjam se / Usposabljanj ni bilo* in v utemeljitvah odgovorov.

5.1 Usposabljanja za ocenjevalce prvega in tretjega predmeta poklicne mature so ustrezna.

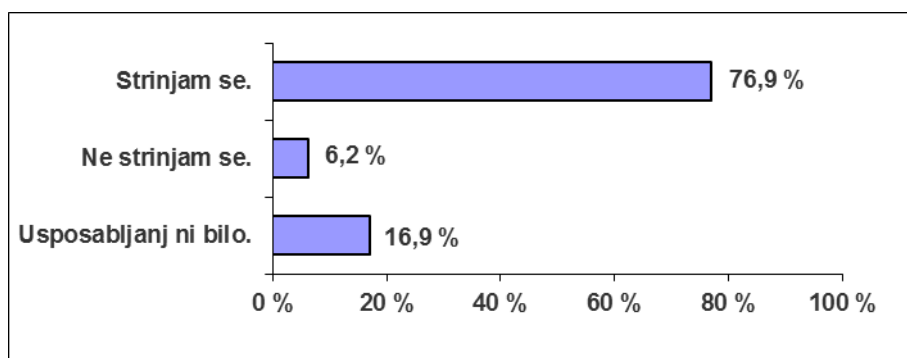

Število odgovorov: 130.

Utemeljitev (3):

- *Usposabljanj je premalo.*
- *V tem šolskem letu naši profesorji niso bili na tem usposabljanju.*
- *Za obstoječi nivo so ustrezna. Če bodo pole enotne, je treba moderacijo izvesti tik pred ocenjevanjem.*

5.2 Usposabljanja za ocenjevalce drugega predmeta poklicne mature so ustrezna.

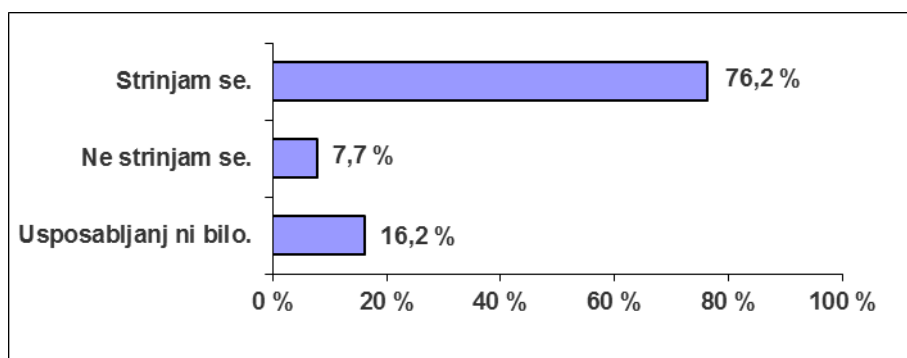

Število odgovorov: 130.

Utemeljitev (2):

- *Učitelji so se usposabljanja udeleževali v prvih letih uvedbe poklicne mature v novih oz. spremenjenih programih pred 10 leti.*
- *Za programe tehnik računalništva, logistični tehnik, gastronomija.*

5.3 Usposabljanja za ocenjevalce četrtega predmeta poklicne mature so ustrezna.

Število odgovorov: 130.

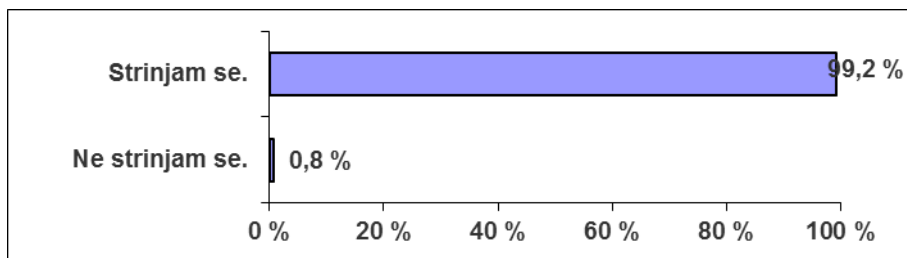
Utemeljitev (5):

- *Kaže se potreba po nadaljnjem usposabljanju (kako preprečiti – točkovati plagiatorstvo ...).*
- *Naša profesorica je bila z izvedbo zadovoljna.*
- *Smiselno bi bilo, če bi poleg skupnega dela v okviru usposabljanja uvedli še del, ki bi bil namenjen usposabljanju po posameznih predmetnih področjih.*
- *Učitelji so se jih udeleževali v prvih letih sprememb.*
- *Za programe tehnik računalništva, logistični tehnik, gastronomija.*

Moderacija je dopolnjevanje navodil za ocenjevanje po pregledu rešenih pisnih izpitov. Državne predmetne komisije za posamezni maturitetni predmet opravijo moderacijo za prvi, dva druga (zdravstvena nega, vzgoja predšolskega otroka) in za tretji predmet poklicne mature. Za preostale druge predmete naj bi moderacija potekala v krogu strokovnega aktiva organizacije, ki izvaja poklicno maturo. Moderacijo navodil za ocenjevanje pri drugem predmetu poklicne mature je izvedlo 15 organizacij od 130 oziroma 10,9 %, od tega največ s področja računalništva (5), ekonomije (5), elektrotehnike (3) ter gastronomije in turizma (3).

Predsedniki ŠMK PM so ustreznost navodil in meril za ocenjevanje ocenjevali pri trditvah od 5.5 do 5.9, kjer so lahko izbirali med *Strinjam se* / *Ne strinjam se*, svojo izbiro pa so lahko tudi utemeljili.

5.5 Navodila za ocenjevanje pisnih izpitov pri prvem in pri tretjem predmetu poklicne mature so ustrezna.

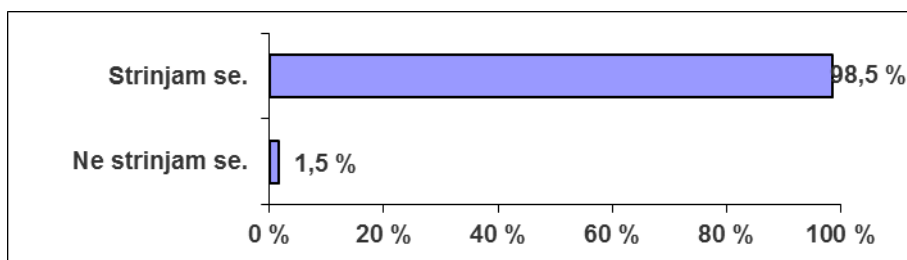

Število odgovorov: 130.

Utemeljitev (2):

- V 90 % Da in v 10 % Ne.
- Velja za vse odgovore – dokler ne bo enotnih testov, bo nivo znanja znatno nižji in navodila so za obstoječi nivo ustrezna.

5.6 Navodila za ocenjevanje pisnih izpitov pri drugem predmetu poklicne mature so ustrezna.

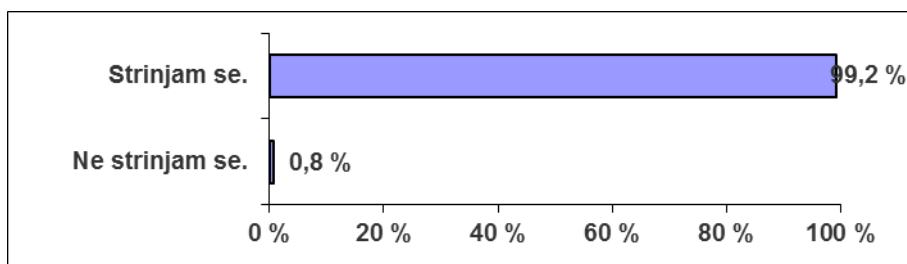

Število odgovorov: 130.

Utemeljitev (2):

- Imamo nekaj težav in nejasnosti, ki jih rešujemo sproti in s pomočjo moderacije.
- So nastala interno.

5.7 Merila za ocenjevanje ustnih izpitov pri prvem in pri tretjem predmetu poklicne mature so ustrezna.

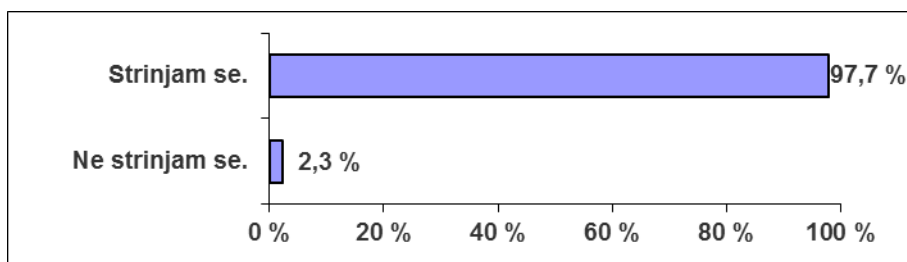

Število odgovorov: 130.

Utemeljitev (1):

- *Razen tega, da je pri angleščini potrebnih 51 % za pozitivno oceno.*

5.8 Merila za ocenjevanje ustnih izpitov pri drugem predmetu poklicne mature so ustrezna.

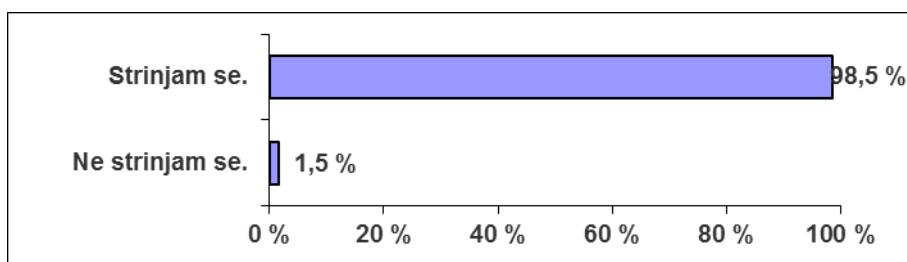

Število odgovorov: 130.

Utemeljitev (2):

- *So nastala interno.*
- *Vsako leto jih je treba preverjati.*

5.9 Merila za ocenjevanje četrtega predmeta poklicne mature so ustrezna.

Število odgovorov: 130.

Utemeljitev (2):

- *Imamo težave pri reševanju posebnih primerov, kot so goljufije oz. zamude pri oddaji ipd.*
- *So nastala interno.*

6 Prilagojen način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

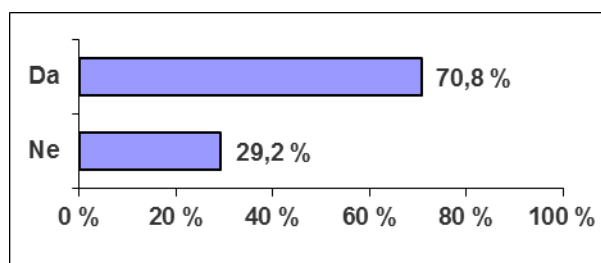
Prilagojen način izvajanja poklicne mature omogoča, da tudi kandidati s posebnimi potrebami izkažejo svoje znanje in sposobnosti.

6.1 Število organizacij s prilagojenim načinom izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Pri poklicni maturi 2017 je bilo v prilagojeno izvajanje poklicne mature vključenih 92 organizacij oziroma 70,8 % (leta 2016: 65,9 %; leta 2015: 62,3; leta 2014: 60,2 %; leta 2013: 61,3 %; leta 2012: 58,2 %).

Preglednica 6.1: Ali je pri poklicni maturi 2017 v vaši organizaciji potekal prilagojen način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

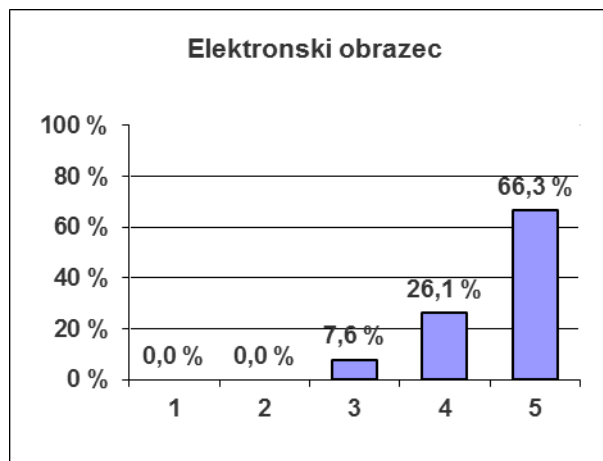
Odgovor	Število	Odstotek
Da.	92	70,8 %
Ne.	38	29,2 %
SKUPAJ	130	100,0 %

Predstavljene so analize odgovorov predsednikov ŠMK PM tistih organizacij, na katerih je potekal prilagojen način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami; z grafi je prikazana porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah za: a) elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP*), b) prilagoditve izpitnih pol in c) sodelovanje Rica in organizacij pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Pod grafi so zapisane tudi pripombe in predlogi predsednikov ŠMK PM za izboljšavo prilagojenega načina izvajanja poklicne mature.

a) Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

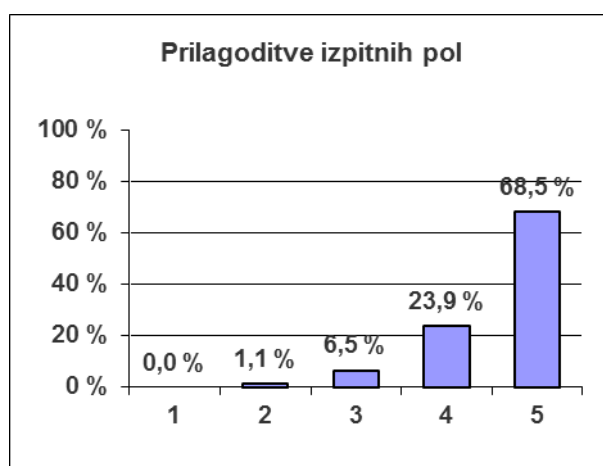
Povprečna ocena za elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami je **4,6** (leta 2016: **4,6**; leta 2015: **4,6**; leta 2014: **4,6**; leta 2013: **4,5**; leta 2012: **4,5**).

PRIPOMBE	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO
Brez pripomb (129)	Brez predlogov (127)
<i>Dokaj zapleten.</i>	
	<i>Lahko bi vseboval možnost vpisa opombe ali komentarja.</i>
	<i>Dodati še kakšne prilagoditve za npr. avtiste, dislektike (npr. barve folije).</i>
	<i>Olajšano vnašanje prilagoditev za več predmetov hkrati.</i>

b) Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

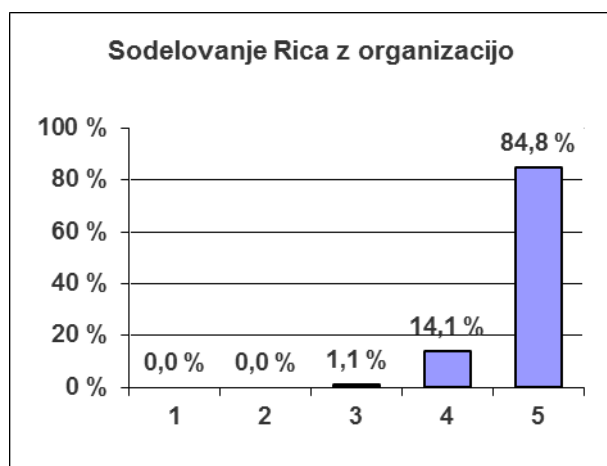
Povprečna ocena za prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami je **4,6** (leta 2016: **4,6**; leta 2015: **4,7**; leta 2014: **4,5**; leta 2013: **4,6**; leta 2012: **4,4**).

PRIPOMBE	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO
Brez pripomb (127)	Brez predlogov (128)
<i>Za gluhe pri slovenščini bi bil nujen predhoden prevod besedil v znakovni jezik.</i>	<i>Prevod besedil v znakovni jezik, ki bi bil med izvajanjem PM dijaku ves čas na voljo.</i>
<i>Za določene slepe ali slabovidne kandidate bi bilo izpitne pole smiselno prilagoditi načinu prilagajanja v času izobraževanja, npr. prilagoditev velikosti pisave, in ne samo povečava pisave z A4 na polo A3.</i>	
<i>Zdi se, da so prilagoditve (pre)splošne.</i>	<i>Bolje oceniti posamezno potrebo.</i>

c) Sodelovanje Rica z organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena za sodelovanje Rica z organizacijo je **4,8** (leta 2016: **4,8**; leta 2015: **4,8**; leta 2014: **4,8**; leta 2013: **4,8**; leta 2012: **4,7**).

PRIPOMBE	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO
Brez pripomb (130)	Brez predlogov (130)

7 Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe

Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe je podprto z nacionalnimi podatki o poklicni maturi od leta 2002 dalje. Šolam omogoča analize na treh ravneh šolskega sistema: nacionalni, šolski in razredni.

7.1 Uporaba

Največ predsednikov ŠMK PM odgovarja, da Orodje za analizo izkazanega znanja uporabljajo občasno (75,4 %), drugi najpogostejši odgovor je nikoli (13,1 %), najmanj pa je takih, ki ga uporabljajo pogosto (11,5 %; **preglednica 7.1**).

Preglednica 7.1: Kako pogosto na šoli uporabljate Orodje za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Nikoli.	17	13,1 %
Občasno.	98	75,4 %
Pogosto.	15	11,5 %
SKUPAJ	130	100,0 %

7.2 Analize

Z Orodjem za analizo izkazanega znanja opravljajo predsedniki ŠMK PM največ analiz splošnega uspeha (76,9 % od 130) in uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah (66,2 %), najmanj pa analiz dodane vrednosti (12,3 %) in analiz po nalogah (10,8 %; **preglednica 7.2**). Dva predsednika ŠMK PM sta zapisala, da tudi primerjata dosežke svoje šole z drugimi šolami v Sloveniji, eden od njiju pa poleg tega dosežke svoje šole primerja po letih.

Preglednica 7.2: Katere analize opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Analizo splošnega uspeha.	100	76,9 %
Analizo uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah.	86	66,2 %
Analizo uspeha pri predmetu po ocenah v zaključnem letniku.	50	38,5 %
Analizo uspeha pri predmetu po odstotnih točkah.	48	36,9 %
Analizo uspeha pri posameznih delih izpita (notranji, zunanji del) po odstotnih točkah.	29	22,3 %
Analizo dodane vrednosti.	16	12,3 %
Analize po nalogah.	14	10,8 %

7.3 Razprave o analizah

Predsedniki ŠMK PM o analizah najpogosteje (nad 50 %) razpravljajo v predmetnih oziroma strokovnih aktivih (59,2 % od 130), v ožjem krogu s pomočnikom ali svetovalnim delavcem (50,8 %) in z učitelji na pedagoški konferenci (50,0 %), manj pogosto (pod 50 %) pa z učitelji

na individualnih pogovorih (30,0 %), na svetu staršev (20,0 %) in na svetu šole (16,2 %; **preglednica 7.3**). Posamični odgovori so: da se o analizah razpravlja na andragoškem zboru (izobraževanje odraslih), v okviru ŠMK PM z vodji programskih učiteljskih zborov, eden pa je zapisal, da šola predstavi statistične podatke o uspešnosti dijakov na informativnem dnevu, dnevu odprtih vrat idr.

Preglednica 7.3: S kom vse razpravljate o analizah?

	Število	Odstotek
V ožjem krogu (s pomočnikom, svetovalnim delavcem ipd.).	66	50,8 %
Z učitelji na pedagoški konferenci.	65	50,0 %
V predmetnih oziroma strokovnih aktivih.	77	59,2 %
Z učitelji na individualnih pogovorih.	39	30,0 %
Na svetu staršev.	26	20,0 %
Na svetu šole.	21	16,2 %

7.4 Izboljšave v šoli

Šole na podlagi analiz uvajajo različne izboljšave (**preglednica 7.4**): največ jih ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole uporablja za izboljšanje dela na šoli v procesu samoevalvacije (66,9 %), nad 40 % pri umeščanju ugotovitev v letni delovni načrt (43,1 %), nad 30 % pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta (36,2 %) ter za izboljšanje rezultatov poklicne mature glede na sorodne šole (30,8 %), pod 30 % pa pri izboljšanju medletnih trendov uspeha pri posameznih učiteljih (24,6 %). Eden je dodal, da so ugotovitve del poročila o realizaciji LDN.

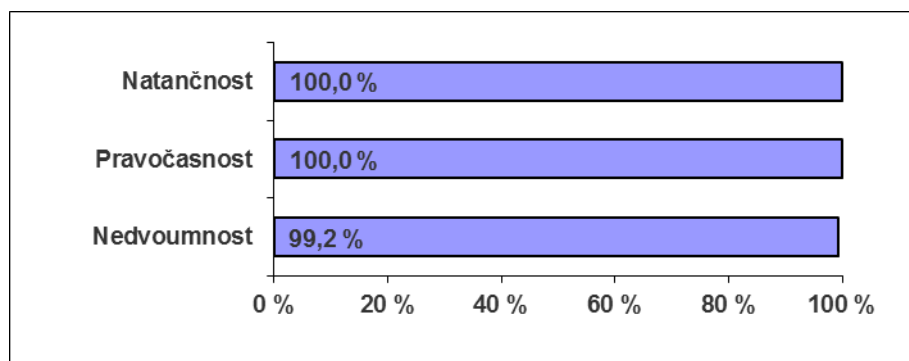
Preglednica 4.4: Katere izboljšave uvajate na šoli na podlagi analiz, opravljenih z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

	Število	Odstotek
Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe umeščamo v LDN (letni delovni načrt).	56	43,1 %
V procesu samoevalvacije se analize uporabljajo za izboljšave dela na šoli.	87	66,9 %
Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe upoštevamo pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta.	47	36,2 %
Poskušamo izboljšati medletne trende uspeha dijakov pri posameznih učiteljih.	32	24,6 %
Poskušamo izboljšati rezultate pri poklicni maturi glede na sorodne šole.	40	30,8 %

POROČILO O IZVEDBI POKLICNE MATURE

8 Posredovanje informacij

Posredovanje informacij za izvedbo poklicne mature (natančnost, pravočasnost, nedvoumnost), ki jih Ric posreduje šolam, so predsedniki ŠMK PM ocenjevali z *Da* oziroma *Ne*. Spodnji graf prikazuje delež njihovih pozitivnih odgovorov (*Da*).

Odgovarjali so tudi na vprašanje, kateri način posredovanja pisnih informacij Rica je najustreznejši (**preglednica 8**). Na izbiro so imeli tri ponujene odgovore, med katerimi so jih lahko izbrali več. Možnost so imeli zapisati tudi svoj predlog in eden je odgovoril, da urgentno uporablja tudi telefon ter pohvalil odzivnost zaposlenih na Ricu.

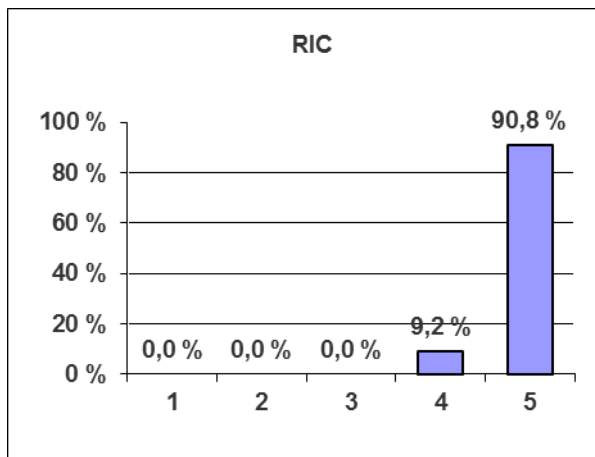
Preglednica 8: Kateri način posredovanja pisnih informacij Rica je najustreznejši?

Način posredovanja pisnih informacij	Število	Odstotek
1. Objava na eRicu.	74	56,9 %
2. Posredovanje prek e-pošte.	126	96,9 %
3. Posredovanje s klasično pošto.	15	11,5 %

9 Ocena sodelovanja

9.1 Sodelovanje z Ricem – ocena

Sodelovanje z Ricem so predsedniki ŠMK PM ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Povprečna ocena za sodelovanje je **4,9** (leta 2016: **4,9**; leta 2015: **5,0**; leta 2014: **4,8**; leta 2013: **4,9**; leta 2012: **4,8**), porazdelitev ocen pa prikazuje graf.

9.2 Sodelovanje z Ricem – komentarji (15)

- *Hitri in konstruktivni.*
- *Jasna in natančna navodila na vsako vprašanje, s katerim se obrnemo na Ric.*
- *Kadarkoli se poraja kakršnokoli vprašanje, so vse kontaktne osebe zelo prijazne in zmeraj pomagajo do rešitve.*
- *Ko potrebujemo nasvet, vodilo ipd., so vsi na Ricu (stike smo imeli z g. Jermanom in g. Povšetom) strokovni, dostopni, prijazni in natančni.*
- *Konkretni odgovori, hitri odgovori.*
- *Maturitetne pole za elektrotehniko in računalništvo še niso na ustreznem nivoju.*
- *Natančni, odzivni, strokovni, prijazni.*
- *Ocena je 4, ker smo na zadnjem izpitnem roku (zimski) dobili certifikate za tuji jezik prepozno in smo jih morali kandidatom pošiljati naknadno.*
- *Odlično sodelujemo z računalniško ekipo in gospodom Otonom Jermanom. Veliko nam pomeni, da se lahko ob morebitnih težavah vedno obrnemo nanje.*
- *Odzivni, strokovni, prijazni, potrpežljivi – razumevajoči.*
- *Pohvala za pomoč in podporo pri uporabi programa g. Povsetu.*
- *Včasih so kakšna navodila zelo obsežna in malce nepregledna ali pomanjkljiva.*
- *Vedno dostopni in prijazni, ažurni.*
- *Vedno na voljo in pripravljeni pomagati.*
- *Vsi, s katerimi sem bila v stiku, so zelo prijazni in dobim konkretne uporabne nasvete.*

ZUNANJI ČLANI ŠOLSKE IZPITNE KOMISIJE (ŠIK PM) ZA ČETRTI PREDMET POKLICNE MATURE IZ VRST DELODAJALCEV

9.3 Število organizacij (oz. ŠMK PM), ki so imenovale predstavnike delodajalcev za zunanje člane šolske izpitne komisije (ŠIK PM) za četrti predmet poklicne mature

Šolske maturitetne komisije (ŠMK PM) so imenovale predstavnike delodajalcev za zunanje člane ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature v 85 organizacijah (65,4 % od 130).

9.4 Število imenovanih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

Število imenovanih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM se je gibalo od najmanj 1 do največ 10 (preglednica 9.4).

Preglednica 9.4: Število imenovanih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

										SKUPAJ
Število organizacij	30	26	15	7	1	1	1	0	4	85
Število predstavnikov	1	2	3	4	5	6	7	8	10	213

9.5 Število organizacij, ki so v ŠIK PM vabile predstavnike delodajalcev

Število organizacij, ki so k sodelovanju v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature vabile tudi predstavnike delodajalcev, je bilo 74. To predstavlja 87,1 % tistih organizacij, ki so jih tudi imenovale (85) oziroma 56,9 % vseh, ki so odgovorile na anketo (130).

9.6 Število organizacij, na katerih so v ŠIK PM sodelovali predstavniki delodajalcev

Organizacije, ki so v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature vabile predstavnike delodajalcev, so odgovarjale na vprašanje, ali so se predstavniki delodajalcev tudi odzivali na njihova vabila (preglednica 9.6). Odgovora *Vedno* ali *Pogosto* sta manj pogosta (47,3 %) kakor odgovora *Redko* ali *Nikoli* (52,7 %).

Preglednica 9.6: Ali so se predstavniki delodajalcev odzivali na vaša vabila k sodelovanju v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature?

	Število	Odstotek
Vedno.	13	10,0 %
Pogosto.	22	16,9 %
Redko.	22	16,9 %
Nikoli.	17	13,1 %

Pet predsednikov ŠMK PM, ki je izbralo odgovor *Nikoli* ali *Redko*, je kot najpogostejši razlog za svojo izbiro navajalo, da so predstavniki odsotni, ker nimajo časa, za udeležbo si je treba vzeti dopust, delo ni plačano, čas izpitov je lahko kadarkoli. En predsednik ŠMK PM, ki je izbral odgovor *Pogosto*, je odgovoril, da je včasih težko uskladiti termine, drug predsednik ŠMK PM pa je odgovor *Vedno* pojasnil s tem, da šola lepo sodeluje z zunanjimi člani izpitne komisije.

9.7 Število sodelujočih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

Število sodelujočih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature se je v organizacijah gibalo od najmanj 0 do največ 6 (**preglednica 9.7**). V analizo so vključeni tisti, ki so na **vprašanje 9.6** odgovorili *Vedno*, *Pogosto* ali *Redko*.

Preglednica 9.7: Število imenovanih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

								SKUPAJ
Število organizacij	5	24	12	14	0	1	1	57
Število predstavnikov	0	1	2	3	4	5	6	144

9.8 Komentarji predsednikov ŠMK PM o sodelovanju predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM (34)

Odgovori organizacij, na katerih so se predstavniki delodajalcev na vabilo k sodelovanju odzvali vedno (10)

- *Dragocene so dobronamerne informacije z vidika delodajalca o vsebinah in dokumentaciji. Predloge glede dokumentacije za 4. predmet sem posredovala naprej, da bi jih obravnavali na posvetu.*
- *Izpostavili so dobro pripravljenost dijakov in zanimivost tem.*
- *Odlično sodelovanje.*
- *Predstavniki delodajalcev nam dajo pozitivne povratne informacije o dosežkih in izkazanem znanju, ki jih dijaki predstavljajo na zagovorih 4. izpitne enote z vseh treh področij izobraževalnih programov na naši šoli (elektrotehnika, računalništvo in strojništvo).*
- *Predstavniki delodajalcev so po sodelovanju v ŠIK posredovali svoje mnenje o izkazanem znanju dijakov ter podali priporočila šoli na podlagi potreb delodajalcev. Udeležba krepi sodelovanje med šolo in delodajalci. Slabost pa je neustrezno finančno ovrednoteno sodelovanje z delodajalci, ker je udeležba praktično dobra volja podjetja/zavoda oziroma posameznika.*
- *Predstavniki so navdušeni nad nekaterimi nalogami in zagovori in lahko najdejo tudi bodoče kadre med temi dijaki.*
- *Sodelovanje s predstavniki delodajalcev v ŠIK PM poteka zelo dobro.*
- *Za sodelovanje so vedno pripravljeni ter strokovno in korektno opravijo svoje delo.*
- *Zadovoljni z delom na šoli.*
- *Zunanji član konstruktivno sodeluje.*

Odgovori organizacij, na katerih so se predstavniki delodajalcev na vabilo k sodelovanju odzvali pogosto (11)

- *Delodajalec je bil zadovoljen z videnim.*
- *Dobro je sodelovanje pri praktičnih postopkih in pri aplikativnosti strokovnih predmetov. Slabše je včasih pri uskladitvi terminov, ki so zlasti pri menedžerjih varnostnih podjetij, kjer občasno pride do izrednih intervencij in posredovanj, malce negotovi.*
- *Dobro sodelovanje tudi pri izbiri teme, oblikovanju ocene, spremljavi sprotnega dela kandidata.*
- *Nekatere delodajalce zanima napredek naših dijakov, ker je trenutna potreba po kadrih velika.*
- *Nimamo slabih izkušenj, imenovani predstavniki radi sodelujejo in so zadovoljni z znanjem in idejami dijakov.*
- *Predstavniki delodajalcev se zelo pogosto odzove na povabilo pri zagovorih četrtega predmeta PM, in to zlasti v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.*
- *Predstavniki delodajalcev so bili pozitivno presenečeni nad delom dijakov, dobili so boljši vpogled v program, ki ga izvajamo, v delo šole in tudi v potek mature.*
- *Sodelovanje je smiselno predvsem z vidika preverjanja praktične uporabnosti znanj in povezovanja šole z delodajalci.*
- *Udeležijo se tisti, ki so bolj povezani s šolo (nekdanji dijaki). Problem predstavlja tudi povračilo prevoznih stroškov. Pridejo predvsem tisti, ki so samostojni podjetniki.*
- *Včasih je problem uskladiti delovne obveznosti delodajalcev s termini poklicne mature.*
- *Vedno sodeluje predstavnica vrtca, v katerem dijaki opravljajo izpitne nastope.*

Odgovori organizacij, na katerih so se predstavniki delodajalcev na vabilo k sodelovanju odzvali redko (11)

- *Člani se odzivajo redko, ker se je težko časovno uskladiti.*
- *Delodajalci pridejo na zaključni dogodek.*
- *Delodajalec je na lastne osebne stroške opravljal delo zunanjega člana.*
- *Običajno si delodajalci zelo težko uskladijo svoje službene obveznosti z razpisanimi termini opravljanja PM na šoli.*
- *Pohvale.*
- *Sodelovanje je dobro, v kolikor utegnejo priti.*
- *Sodelovanje s tistimi, ki se odzovejo, je dobro. Želeli bi, da bi se jih odzvalo še več.*
- *Ugotavljamo, da predstavniki delodajalcev (kljub natančnim navodilom) ovirajo potek zagovora kandidatov, motijo ocenjevalce z dodatnimi vprašanji, pojasnjevanji, odhajajo iz izpitnega prostora in s tem povzročajo zamude. Pogostokrat imajo kandidati zaradi njih še več treme, jih je bolj strah, blokirajo.*
- *Zaupajo našim ocenjevalcem.*
- *Zunanji predstavniki nimajo interesa sodelovati v delu šolskih komisij.*
- *Žal so gostinci tudi sami zelo zaposleni, zato težko sodelujejo s šolo.*

Odgovori organizacij, na katerih se predstavniki delodajalcev na vabilo k sodelovanju niso odzvali nikoli (2)

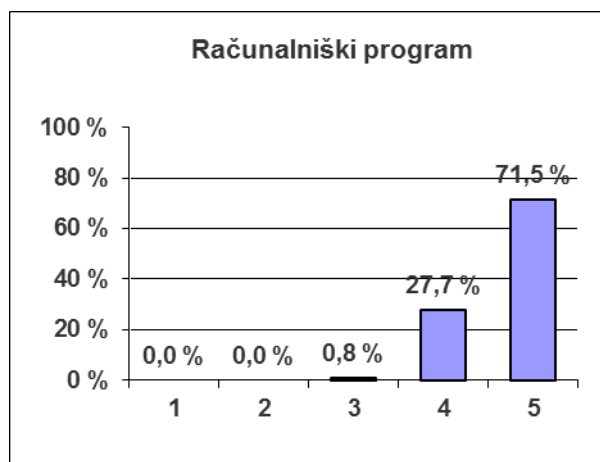
- *Opravičili so se (bolezen, službena pot itd.).*
- *Predstavnike vabimo, vendar se ne odzovejo.*

10 Tehnična podpora

V sklopu tehnična podpora so predsedniki ŠMK PM odgovarjali na vprašanja, povezana z računalniškim programom za podporo izvedbe poklicne mature in s spletnimi stranmi Rica.

10.1 Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature

Predsedniki ŠMK PM so računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature ocenjevali z ocenami od 1 do 5. Porazdelitev v odstotnih točkah je prikazana z grafom (povprečna ocena je **4,7**), za njim pa so zapisane pripombe predsednikov ŠMK PM na računalniški program.

10.2 Pripombe (komentarji) na računalniški program (7)

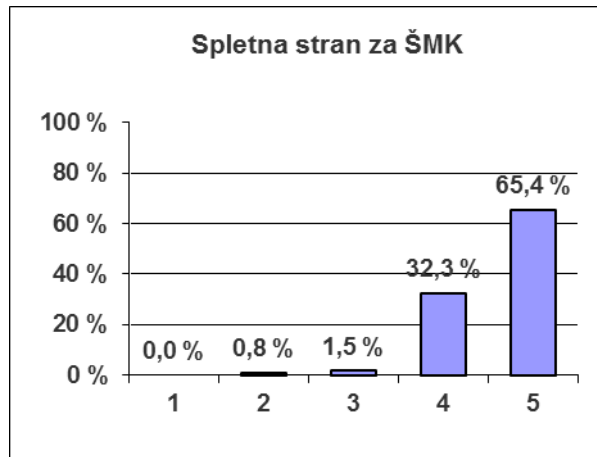
- *Brez pripomb (123)*
- *Avtomatski prehod med izpitnimi roki, npr. spomladanski, jesenski, ni mogoč.*
- *Bilo bi smiselno, da se izvede krajša osvežitvena delavnica o uporabi programa.*
- *Odlično sodelovanje.*
- *Pri pošiljanju točk za certifikate pri angleščini naj se doda ločen meni: »pošiljanje točk ustnih delov«.*
- *Program se v vseh teh letih ni bistveno spremenil. V tej anketi že leta prosimo, da bi bil del programa tudi izpis iz evidence, in tega še vedno ni. Želeli bi tudi, da se povežete z ustvarjalci eAsistenta in načrtujete čim lažji prenos podatkov med obema programoma.*
- *Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature ima zelo dobro zunanjo podporo s strani strokovne in tehnične pomoči DK PM in informacijskega centra s strani zaposlenih na področju informatike.*
- *Rahlo nepregleden.*

10.3 Spletne strani Rica

Predsedniki ŠMK PM so z ocenami od 1 do 5 ocenjevali tudi spletne strani Rica: a) spletno stran za ŠMK PM (eRic) in b) splošno spletno stran (www.ric.si). V pripombah so lahko tudi pojasnili svoje ocene.

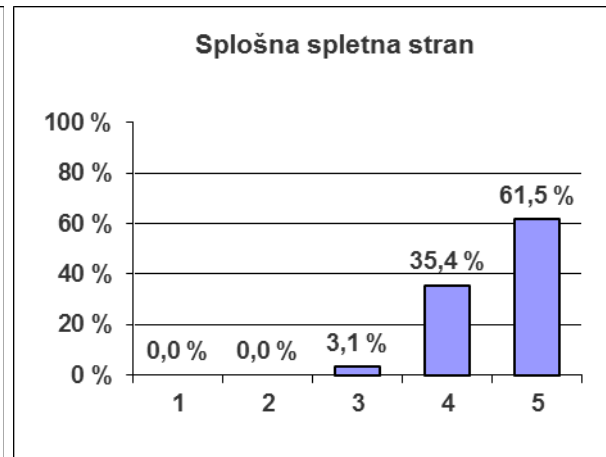
Spletna stran za ŠMK PM: eRic

Povprečna ocena za spletno stran ŠMK PM je **4,6**.

Splošna spletna stran: www.ric.si

Povprečna ocena za splošno spletno stran je **4,6**.

Pripombe (komentarji) na spletno stran za ŠMK PM (5)

- Brez pripomb (125)
- Kar potrebujemo, najdemo.
- Nepregledno.
- Ni gumba za odjavo, sam sistem ni preveč pregleden.
- Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature ima zelo dobro zunanjo podporo s strani strokovne in tehnične pomoči DK PM in informacijskega centra s strani zaposlenih na področju informatike.
- Rahlo nepregleden.

Pripombe (komentarji) na splošno spletno stran (5)

- Brez pripomb (125)
- Povezava visokošolske prijavno-informacijske službe ne deluje.
- Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature ima zelo dobro zunanjo podporo s strani strokovne in tehnične pomoči DK PM in informacijskega centra s strani zaposlenih na področju informatike.
- Rahlo nepregleden.
- Spletna stran ni vedno pravočasno osvežena
- Včasih ne najdeš takoj kakšne povezave.

11 Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov

(71. in 72. člen Pravilnika o poklicni maturi)

Število kršitev maturitetnih pravil v posameznih izpitnih rokih poklicne mature 2017 je zapisano v **preglednici 11.1**.

Preglednica 11.1: Število kršitev maturitetnih pravil

Kršitve maturitetnih pravil	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Vpisovanje neprimernih znakov ali neprimerne vsebine v izpitno polo	0	0	0
Posedovanje pomožnega listka oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov	0	0	1
Oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje	1	0	0
Prepisovanje ali dopustitev prepisovanja	0	1	1
Uporaba pomožnega listka, elektronskih pripomočkov oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov	0	0	0
Motenje poteka izpita	3	0	0
Ponavljjanje kršitev in njihovo stopnjevanje	0	0	0
Predložitev dela drugega kandidata	0	0	0
Posedovanje gradiva z oznako izpitne tajnosti	0	0	0
Zamenjava identitete kandidata	0	0	0
SKUPAJ 2017	4	1	2

Vseh zabeleženih kršitev maturitetnih pravil je bilo 7 (spomladanski izpitni rok: 4; jesenski izpitni rok: 1; zimski izpitni rok: 2). Največ kršitev je bilo za motenje poteka izpita (3).

Število ukrepov za kršitve maturitetnih pravil v posameznih izpitnih rokih poklicne mature 2017 je zapisano v **preglednici 11.2**. Vseh skupaj je 5, od teh je največ opominov (4).

Preglednica 11.2: Število ukrepov za kršitve maturitetnih pravil

Ukrepi za kršitve maturitetnih pravil	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Opomin	4	0	0
Prekinitev reševanja izpitne pole	0	0	1
Prekinitev dela izpita	0	0	0
Razveljavitev vseh opravljenih izpitov poklicne mature	0	0	0
SKUPAJ 2017	4	0	1

12 Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno

Pritožba na šolsko maturitetno komisijo (ŠMK PM) je dovoljena, če je pri opravljanju pisnega, ustnega ali praktičnega dela izpita kršen postopek njegove izvedbe. Na šolsko maturitetno komisijo lahko kandidat vloži tudi ugovor na oceno v pisni obliki, ugovarja pa lahko na način izračuna izpitne ocene ali na oceno. Če je ugovor upravičen, se ocena kandidatu popravi.

12.1 Pritožbe na postopek izvedbe

Na postopek izvedbe sta se pritožila dva kandidata v jesenskem izpitnem roku (**preglednica 12.1**).

Preglednica 12.1: Število pritožb na postopek izvedbe

Deli izpita	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Pisni del izpita	0	0	0
Ustni del izpita	0	0	0
Praktični del izpita	0	2	0
SKUPAJ 2017	0	2	0

12.2 Vpogledi

Število vpogledov v izpitno dokumentacijo v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku je prikazano v **preglednici 12.2**.

Preglednica 12.2: Število vpogledov v izpitno dokumentacijo

Izpitna dokumentacija	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Izpitna dokumentacija (izpitne pole, list za odgovore, ocenjevalni list, točkovnik in navodila za ocenjevanje)	96	16	12
Način izračuna izpitne ocene	24	4	3
SKUPAJ 2017	120	20	15

12.3 Ugovori na način izračuna izpitne ocene oziroma na oceno

Število ugovorov v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku je prikazano v **preglednici 12.3**.

Preglednica 12.3: Število ugovorov na način izračuna izpitne ocene oziroma na oceno

Deli izpita	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Način izračuna izpitne ocene	7	0	0
Ocena	10	2	1
SKUPAJ 2017	17	2	1

12.4 Popravljenе ocene po ugovoru na oceno v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku

Število in delež popravljenih ocen v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku sta prikazana v **preglednici 12.4**.

Preglednica 12.4: Število in delež popravljenih ocen po ugovoru na oceno

Deli izpita	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok	Zimski izpitni rok
Ugovori	17	2	1
Popravljenе ocene po ugovoru na oceno	8	1	1
DELEŽ	47,1 %	50,0 %	100,0 %

Povzetek

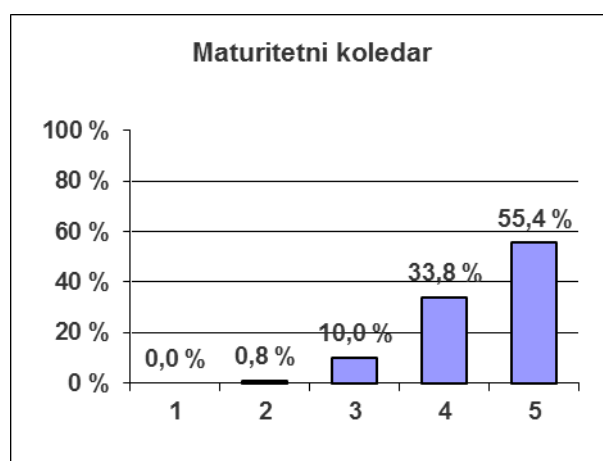
Pritožbi na postopek izvedbe sta bili 2, vpogledov je bilo 155, ugovorov pa 20 (na način izračuna izpitne ocene 7, na oceno 13). Po ugovorih je bila ocena popravljena 10 kandidatom (50,0 %).

13 Ocena ustreznosti maturitetnih aktov – ocena sodelovanja, pripombe in predlogi

Grafi prikazujejo porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih predsedniki ŠMK PM dodelili za ustreznost maturitetnih aktov: a) maturitetnemu koledarju za poklicno maturo, b) maturitetnim pravilom o varovanju izpitne tajnosti in c) izpitnemu redu. Pod grafi so zapisani tudi njihovi predlogi in pripombe za izboljšavo.

a) Maturitetni koledar za poklicno maturo

Povprečna ocena za ustreznost maturitetnega koledarja je **4,4** (leta 2016: **4,4**; leta 2015: **4,5**; leta 2014: **4,3**; leta 2013: **4,3**; leta 2012: **4,3**).

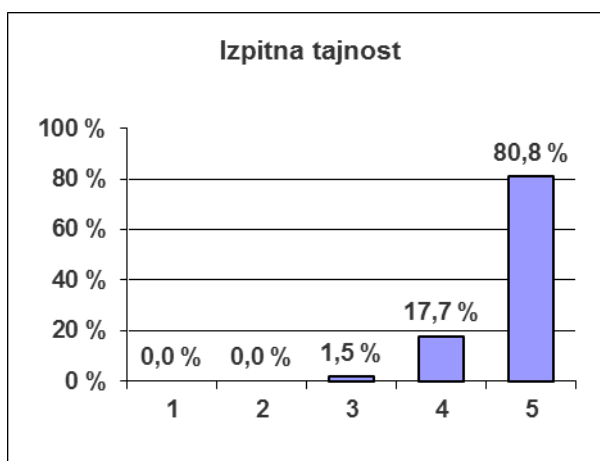

PRIPOMBE	PREDLOGI
Brez pripomb (123)	Brez predlogov (123)
<i>Jesenski izpitni rok je prekratek.</i>	<i>Več časa za izvedbo izpitov v jesenskem izpitnem roku.</i>
<i>Neskladje z razpisom JŠRIPSRS.</i>	<i>Uskladitev termina seznanjanja z rezultati JPM in razpisa.</i>
<i>Ni usklajeno s šolskim delom, na šoli poteka še splošna matura, majhen kolektiv.</i>	<i>Ali skrajšati šolsko leto ali pa podaljšati maturo.</i>
<i>Pomembno je, da sta angleščina in matematika na isto soboto. Izpitni roki ob sobotah in nedeljah so neustrezni.</i>	
<i>Roki za prijave, odjave med vikendi in med dela prostimi dnevi niso ustrezni.</i>	

PRIPOMBE	PREDLOGI
<i>Med zimskim izpitnim rokom so informativni dnevi, praznik, zelo kratek rok.</i>	
<i>Zimski izpitni rok je malo moteč.</i>	
	<i>Angleščina in matematika bi bila lahko na isti dan (za maturante bolj pravična razdelitev).</i>
	<i>Mogoče malce daljši jesenski rok PM.</i>
	<i>Ne ob sobotah.</i>
	<i>Pisanje prvega in drugega predmeta v spomladanskem izpitnem roku v soboto zaradi lažje organizacije.</i>

b) Maturitetna pravila o varovanju izpitne tajnosti

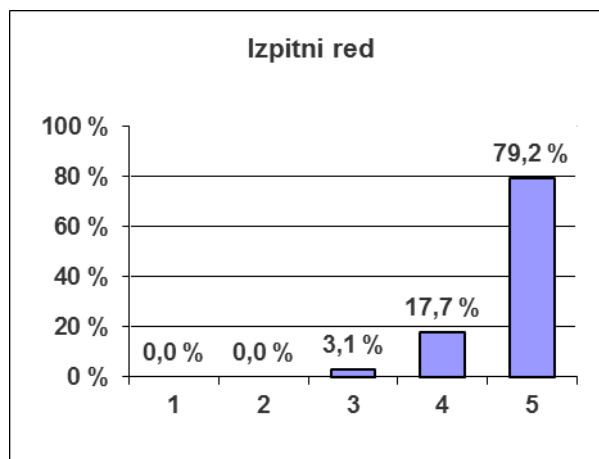
Povprečna ocena za ustreznost maturitetnih pravil o varovanju izpitne tajnosti je **4,8** (leta 2016: **4,8**; leta 2015: **4,8**; leta 2014: **4,7**; leta 2013: **4,7**; leta 2012: **4,7**).

PRIPOMBE	PREDLOGI
Brez pripomb (130)	Brez predlogov (130)

c) Izpitni red

Povprečna ocena za ustreznost izpitnega reda je **4,8** (leta 2016: **4,8**; leta 2015: **4,8**; leta 2014: **4,7**; leta 2013: **4,7**; leta 2012: **4,7**).

PRIPOMBE	PREDLOGI
Brez pripomb (129)	Brez predlogov (130)
<i>Odvzem telefonov, ročnih ur ... je pretiran ukrep.</i>	

14 Predlogi za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje

Predloge za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje je izpostavilo 8 predsednikov ŠMK PM (6,2 %):

- *Eksterna poklicna matura za vse šole, interno naj ostane le četrti predmet. Matura povečuje objektivnost in tudi preprečuje vmešavanje staršev oz. drugih dejavnikov ...*
- *Izpitne pole pri drugem predmetu bi lahko poenotili na eno polo in na enak čas pisanja.*
- *Menimo, da europassi niso smiselni za vse dijake. Predlagamo, da se europass izdaja samo tistim, ki ga potrebujejo (na podlagi prošnje za izdajo).*
- *Povečati eksternost.*
- *Predlog: Ric naj pripravi, tiska ter dostavi izpitno gradivo za drugi predmet PM.*
- *Šola sodeluje s podatki za pripravo navodil oz. pravilnika za beleženje delovnega časa učiteljev. Do sedaj so bili učitelji (sestavljajci 2. izpitne enote, mentorji 4. izpitne enote, izpraševalci) minimalno nagrajeni v skladu z okrožnico izpred več kot desetimi leti. V skupini za pripravo so mnenja, da se čas za porabo nalog pri izvedbi poklicne mature učiteljem ovrednoti kot doprinos ur. Predlagam, da se na državnem nivoju določijo časi oz. ure, ki jih učitelji potrebujejo za korektno izvedbo mature (priprava 2. izpitne enote, priprava tem in mentorstvo dijakom pri 4. izpitni enoti, ocenjevanje pisnih delov vseh enot, priprava izpitnih listkov in spraševanje na ustnih delih). Prav bi bilo, da je poklicna matura ovrednotena primerjalno s splošno maturo, po moje tudi finančno.*
- *Ukinitev zimskega izpitnega roka.*
- *Veliko uspehov in motivacije še naprej.*

SKLEP

Anketni vprašalnik za predsednike ŠMK PM o izvedbi poklicne mature je izpolnilo 130 od 145 organizacij (89,7 %), ki so izvajale poklicno maturo 2017 v spomladanskem, jesenskem ali zimskem izpitnem roku (leta 2016: 92,6 %; leta 2015: 85,5 %; leta 2014: 86,9 %; leta 2013: 90,7 %; leta 2012: 96,8 %). Stopnja odgovora je v vprašalniku po izobraževalnih programih podobna: srednje strokovno izobraževanje (SSI) 90,0 %, poklicno-tehniško izobraževanje (PTI) 89,0 % in poklicni tečaj (PT) 90,0 %.

Stališča predsednikov ŠMK PM do poklicne mature. V splošnem imajo predsedniki ŠMK PM do poklicne mature pozitivno stališče. Večina (93,8 %) jih meni, da poklicna matura pripomore k boljšemu znanju dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih ob zaključku izobraževanja za pridobitev srednje strokovne izobrazbe, nekoliko manj pa, da prispeva tudi k njihovi strokovni usposobljenosti za visokošolski študij (90,8 %) in k strokovni usposobljenosti za delo na določenem strokovnem področju (90,0 %). Večina se jih tudi strinja s tem, da predmetni izpitni katalogi vplivajo na izboljšanje kakovosti poučevanja (90,0 %), da sta se med učitelji, ki izvajajo priprave na poklicno maturo, okrepili sodelovanje in timsko delo (93,8 %) in da postaja zaključek šolskega leta – ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev ocenjevanja – vsako leto mirnejši (90,8 %). Veliko jih ocenjuje, da poklicna matura pozitivno učinkuje na splošno razgledanost dijakov in odraslih (83,8 %). Predsednikov ŠMK PM, ki se strinjajo s trditvijo, da se življenje in delo srednje šole preveč podrejata ciljem poklicne mature, je manj od tistih, ki se s tem ne strinjajo (30,0 % : 70,0 %); o nepotrebnosti vznemirjenosti udeležencev izobraževanja odraslih zaradi poklicne mature pa je prepričana polovica vseh anketiranih (50,0 %). Predsedniki ŠMK PM razloge za vznemirjenost največkrat pripisujejo obsežni izpitni snovi (41,5 %).

Posveti s predsedniki in tajniki ŠMK PM. Večina predsednikov ŠMK PM (119 od 130) se zavzema za to, da bi posveti s predsedniki in tajniki ŠMK PM ostali takšni, kakor so sedaj, 11 pa jih predlaga spremembe. Predlogi za spremembe so podobni lanskim, tj. več časa za obravnavanje konkretnih primerov s težavami in njihovim reševanjem (predvsem operativna aktualna tematika za tekoče šolsko leto z natančnimi navodili za delo tajnikov ŠMK PM), več časa naj bo namenjenega odgovorom na vprašanja udeležencev, manj naj bo prikazovanja analiz in statističnih podatkov. Posamični predlogi so: obravnavanje specifičnih vsebin, ki se pojavljajo pri izobraževanju odraslih ter dodatni (obnovitveni) tečaj za uporabo aplikacije pri poklicni maturi.

Priprava in izvedba poklicne mature. V sklopu vprašanj o pripravi in izvedbi poklicne mature nas je zanimalo, s katerimi težavami se srečujejo organizacije pri izvajanju poklicne mature, kdo pripravlja izpitne pole za pisne izpite pri drugem predmetu poklicne mature in ali se organizacije strinjajo s tem, da bi izpitne pole za pisne izpite pri drugem predmetu poklicne mature pripravljale državne predmetne komisije za poklicno maturo.

Najpogosteje izpostavljene težave (nad 5 %) so bile organizacija pouka med izvedbo poklicne mature (12 oziroma 9,2 %), nadzorni učitelj pri pisnih izpitih (12 oziroma 9,2 %) in izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami (8 oziroma 6,2 %), podobno kot leta 2016.

Enako kot leta 2016 tudi v tem letu ni bilo težav pri dostavi izpitnega gradiva za pisne izpite (leta 2017: 0,0 %; leta 2016: 0,0 %).

V primerjavi z letom 2016 se je zmanjšal odstotek težav pri tehnični pripravi izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta poklicne mature (leta 2017: 0,0 %; leta 2016: 1,4 %), pri organizaciji prostorov za izvedbo poklicne mature (leta 2017: 4,6 %; leta 2016: 5,8 %), pri organizaciji pouka med izvedbo poklicne mature (leta 2017: 9,2 %; leta 2016: 15,9 %), pri izvedbi poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami (leta 2017: 6,2 %; leta 2016: 6,5 %) in težav zaradi koledarja izvedbe poklicne mature (leta 2017: 3,8 %; leta 2016: 7,2 %).

Več težav kakor v letu 2016 je bilo zabeleženih pri ocenjevanju maturitetnih izpitov (leta 2017: 3,1 %; leta 2016: 0,0 %) in z nadzornimi učitelji pri pisnih izpitih (leta 2017: 9,2 %; leta 2016: 6,5 %).

Štiri petine organizacij (80,0 %) je pripravilo izpitne pole za pisni izpit iz drugega predmeta poklicne mature na šoli (notranje), manj pa je tistih (27,7 %), ki so pripravile izpitne pole v posebnih skupinah učiteljev, kakor so jih določile šole za skupno izvedbo drugega predmeta poklicne mature istega izobraževalnega programa, oziroma so izpitne pole sestavljale Državne komisije za drugi predmet poklicne mature (29,2 %).

Učitelji strokovnih aktivov so pripravili največ izpitnih pol za programe: ekonomski tehnik (40), elektrotehnik (15), strojni tehnik (14), logistični tehnik (11), tehnik računalništva (10), lesarski tehnik (7), avtoservisni tehnik (6). V posebnih skupinah učiteljev so pripravili največ izpitnih pol za programe: elektrotehnik (9), tehnik računalništva (9), gastronomski oz. gastronomsko-turistični tehnik (6).

Veliko organizacij (101 od 130 oziroma 77,7 %) je izrazilo željo, da bi izpitne pole za drugi predmet poklicne mature pripravljale državne predmetne komisije.

Usposabljanja, moderacija in ocenjevanje poklicne mature. Usposabljanja za ocenjevalce prvega in tretjega predmeta poklicne mature se zdijo ustrezna 86,2 % ŠMK SM (leta 2016: 89,9 %; leta 2015: 94,6 %), usposabljanja za ocenjevalce drugega predmeta poklicne mature 76,9 % (leta 2016: 81,2 %; leta 2015: 86,9 %), usposabljanja za ocenjevalce četrtega predmeta poklicne mature pa 76,2 % (leta 2016: 79,7 %; leta 2015: 85,4 %).

Moderacijo navodil za ocenjevanje drugega predmeta poklicne mature je izvedlo 15 od 130 organizacij oziroma 10,9 % (leta 2016: 13,8 %; leta 2015: 14,6 %), od tega največ s področja računalništva (5), ekonomije (5), elektrotehnike (3) ter gastronomije in turizma (3).

Večina predsednikov ŠMK PM (nad 97 %; leta 2016: nad 95 %; leta 2015: nad 98 %) meni, da so navodila in merila za ocenjevanje pisnih in ustnih izpitov za prvi, drugi, tretji in četrti predmet poklicne mature ustrezna.

Prilagojen način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami.

V prilagojen način izvajanja poklicne mature 2017 je bilo vključenih 92 organizacij oziroma 70,8 % (leta 2016: 65,9 %; leta 2015: 62,3 %; leta 2014: 60,2 %; leta 2013: 61,3 %; leta

2012: 58,2 %). Predsedniki ŠMK PM z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (ocena: 4,8), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami in prilagoditvam izpitnih pol (oboje ocena 4,6).

Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe. To orodje je podprto z nacionalnimi podatki o poklicni maturi od leta 2002 dalje. Šolam omogoča analize na treh ravneh šolskega sistema: nacionalni, šolski in razredni.

Največ predsednikov ŠMK PM odgovarja, da *Orodje za analizo izkazanega znanja* uporabljajo občasno (75,4 %), drugi najpogostejši odgovor je nikoli (13,1 %), najmanj pa je takih, ki ga uporabljajo pogosto (11,5 %).

Z *Orodjem za analizo izkazanega znanja* opravljajo predsedniki ŠMK PM največ analiz splošnega uspeha (76,9 % od 130) in uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah (66,2 %), najmanj pa analiz dodane vrednosti (12,3 %) in analiz po nalogah (10,8 %).

Predsedniki ŠMK PM o analizah najpogosteje (nad 50 %) razpravljajo v predmetnih oziroma strokovnih aktivih (59,2 % od 130; leta 2016: 58,7 %), v ožjem krogu s pomočnikom ali svetovalnim delavcem (50,8 %; leta 2016: 42,8 %), z učitelji na pedagoški konferenci (50,0 %; leta 2016: 49,3 %), manj pogosto (pod 50 %) pa z učitelji na individualnih pogovorih (30,0 %; leta 2016: 31,2 %), na svetu staršev (20,0 %; leta 2016: 13,0 %) in na svetu šole (16,2 %; leta 2016: 12,3 %).

Šole na podlagi analiz uvajajo različne izboljšave: največ jih ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku srednje šole uporablja za izboljšanje dela na šoli v procesu samoevalvacije (66,9 %; leta 2016: 60,1 %), nad 40 % pri umeščanju ugotovitev v letni delovni načrt (43,1 %; leta 2016: 35,5 %), okoli 30 % pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta (36,2 %; leta 2016: 37,0 %), za izboljšanje rezultatov pri poklicni maturi glede na sorodne šole (30,8 %; leta 2016: 31,9 %) in za izboljšanje medletnih trendov uspeha pri posameznih učiteljih (24,6 %; leta 2016: 22,5 %).

Posredovanje informacij. Analiza odgovorov kaže, da predsedniki ŠMK PM pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih organizacijam posreduje Ric, saj deleži pozitivnih ocen presegajo 99 odstotkov. Predsednikom ŠMK PM se zdi ustrežnejši način posredovanja pisnih informacij Rica z e-pošto (96,9 %), manj pa z objavo na eRicu (56,9 %) in s klasično pošto (11,5 %).

Ocena sodelovanja. Ocena sodelovanja se je v vprašalniku navezovala na sodelovanje organizacij z Ricem in na sodelovanje predstavnikov delodajalcev v šolski izpitni komisiji (ŠIK PM) za četrti predmet poklicne mature.

Sodelovanje z Ricem so predsedniki ŠMK PM ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Povprečna ocena je bila 4,9 (leta 2016: 4,9).

ŠMK PM so imenovale predstavnike delodajalcev za zunanje člane ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature v 85 organizacijah (65,4 % od 130; leta 2016: 68,8 %) – število imenovanih predstavnikov delodajalcev se je gibalo od najmanj 1 do največ 10. Število organizacij, ki so k sodelovanju v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature vabile tudi predstavnike delodajalcev, je bilo 74. Te so odgovarjale tudi na vprašanje, ali so se predstavniki delodajalcev odzivali na njihova vabila. Odgovora *Vedno* ali *Pogosto* sta bila manj pogosta (47,3 %) kakor odgovora *Redko* ali *Nikoli* (52,7 %) – odgovori o številu sodelujočih so se gibali od najmanj 0 do največ 6.

Tukaj so predsedniki ŠMK PM pogosteje izrazili komentarje, da je sodelovanje s predstavniki delodajalcev dobro, da so tako pridobljene izkušnje pozitivne, predvsem z vidika preverjanja praktične uporabnosti in napredka znanj in povezovanja šole z delodajalci. Predstavniki delodajalcev dajejo koristne povratne informacije, prispevajo primere iz prakse, šolam dajejo priporočila o vsebinah, usmerjajo učitelje v razmislek o konkretnih nalogah, kar omogoča, da se lahko določene vsebine v okviru izobraževanja še izboljšajo. Med dijaki najdejo tudi bodoče kadre.

Iz organizacij, v katerih predstavniki delodajalcev niso sodelovali v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature oziroma so sodelovali redko, je bilo največ pripomb, da je težko uskladiti njihove službene obveznosti z izvedbo poklicne mature, da je to dodatno neplačano delo in da za sodelovanje ne kažejo zanimanja predvsem zato, ker za to nimajo časa. Če se predstavniki delodajalcev zagovorov udeležijo, ŠMK PM običajno ugotavljajo, da so njihovi predlogi in pripombe smiselni in konstruktivni.

Tehnična podpora. Predsedniki ŠMK PM so ocenili računalniški program za podporo izvedbe s povprečno oceno 4,7 (lestvica ocen je bila od 1 do 5), spletne strani Rica pa z oceno 4,6 za spletno stran ŠMK PM: eRic in z oceno 4,6 za splošno spletna stran: www.ric.si.

Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov. Vseh zabeleženih kršitev maturitetnih pravil je bilo 7, od teh največ za motenje poteka izpita (3). Ukrepov je bilo 5, med njimi največ opominov (4).

Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno. Pritožba na šolsko maturitetno komisijo (ŠMK PM) je dovoljena, če je pri opravljanju pisnega, ustnega ali praktičnega dela izpita kršen postopek njegove izvedbe. Na šolsko maturitetno komisijo lahko kandidat vloži tudi ugovor na oceno v pisni obliki, ugovarja pa lahko na način izračuna izpitne ocene ali na oceno. Če je ugovor upravičen, se ocena kandidatu popravi. V letu 2017 sta se na postopek izvedbe pritožila 2 kandidata, vpogledov je bilo 155, ugovorov pa 20 (na način izračuna izpitne ocene 7, na oceno 13). Po ugovorih je bila ocena popravljena 10 kandidatom (50,0 %).

Ocena ustreznosti maturitetnih aktov. Tudi ustreznost maturitetnih aktov so predsedniki ŠMK PM ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali trem predpisom: maturitetnemu koledarju za poklicno maturo, maturitetnim pravilom o varovanju

izpitne tajnosti in izpitnemu redu. S podobno povprečno oceno so predsedniki ŠMK PM ovrednotili ustreznost maturitetnih pravil o varovanju izpitne tajnosti in ustreznost izpitnega reda (ocena 4,8). Nekoliko nižjo povprečno oceno (4,4) so prisodili maturitetnemu koledarju za poklicno maturo.

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem predsednikom ŠMK PM, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi poklicne mature. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.

Priloga 1

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA PREDSEDNIKE ŠOLSKIH MATURITETNIH KOMISIJ ZA POKLICNO MATURO (ŠMK PM) 2017

Spoštovani,
prosimo vas, da izpolnite anketni vprašalnik za predsednike ŠMK PM.

Anketni vprašalnik je namenjen zbiranju podatkov o stališčih predsednikov ŠMK PM do poklicne mature, odkrivanju težav in nejasnosti pri pripravah in izvedbi poklicne mature ter iskanju priporočil za njeno izboljšavo.

1 Šifra šole

Napišite šifro vaše organizacije (šestmestna številka).

2 Stališča predsednikov ŠMK PM do poklicne mature

Ocenite strinjanje s trditvami o poklicni maturi.

Možni odgovori: *Strinjam se. / Ne strinjam se.*

- 2.1 Poklicna matura pripomore k boljšemu znanju dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih ob zaključku izobraževanja za pridobitev srednje strokovne izobrazbe.
- 2.2 Poklicna matura pripomore k strokovni usposobljenosti dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih za delo na določenem strokovnem področju.
- 2.3 Poklicna matura pripomore k usposobljenosti dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih za visokošolski študij.
- 2.4 Predmetni izpitni katalogi vplivajo na izboljšanje kakovosti poučevanja.
- 2.5 Med učitelji, ki izvajajo priprave na poklicno maturo, se je okrepilo sodelovanje učiteljev stroke in timsko delo.
- 2.6 Življenje in delo srednje šole se preveč podrejata ciljem poklicne mature.
- 2.7 Poklicna matura pozitivno učinkuje na splošno razgledanost dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih.
- 2.8 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev ocenjevanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.
- 2.9 Zaradi poklicne mature so dijaki in udeleženci izobraževanja odraslih vznemirjeni.

Pri **trditvi 2.9** ste izbrali *Strinjam se*, zato v nadaljevanju označite vzroke za vznemirjenost dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih.

Možni odgovori: *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.*

2.10 Zahtevna izpitna snov.

Odgovor *Strinjam se*: Pri katerem predmetu je izpitna snov zahtevna?

2.11 Obsežna izpitna snov.

Odgovor *Strinjam se*: Pri katerem predmetu je izpitna snov obsežna?

2.12 Čezmerno spodbujanje učiteljev k boljšemu uspehu dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih.

2.13 Zaradi vpisa na visokošolski študij.

2.14 Lahko zapišete tudi druge vzroke za vznemirjenost dijakov in udeležencev izobraževanja odraslih zaradi poklicne mature.

3 Posveti s predsedniki in tajniki ŠMK PM

3.1 Kaj predlagate za posvete s predsedniki in tajniki ŠMK PM? Izberite eno od ponujenih možnosti.

- Posveti s predsedniki in tajniki ŠMK PM naj se ukinejo.
- Posveti s predsedniki in tajniki ŠMK PM naj ostanejo taki, kot so sedaj.
- Posveti s predsedniki in tajniki ŠMK PM naj se spremenijo.

3.2 Predlagajte vsebinske spremembe posvetov s predsedniki in tajniki ŠMK PM.

3.3 Lahko zapišete komentarje k posvetom s predsedniki in tajniki ŠMK PM.

4 PRIPRAVA IN IZVEDBA POKLICNE MATURE

4.1 Ali ste imeli pri izvedbi poklicne mature 2017 v spomladanskem, jesenskem ali zimskem izpitnem roku katero od naštetih težav v spodnji preglednici? Težave označite (stolpec TEŽAVE), ob posamezni težavi tudi napišite razloge zanjo (stolpec RAZLOGI) in predloge za njeno odpravo (stolpec PREDLOGI).

Če težav pri izvedbi poklicne mature niste imeli, spodnje preglednice ne izpolnjujte.

Težave pri izvedbi poklicne mature	TEŽAVE	RAZLOGI	PREDLOGI
01: Koledar izvedbe poklicne mature	☐		
02: Dostava izpitnega gradiva za pisne izpite	☐		
03: Tehnična priprava izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta	☐		
04: Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature	☐		
05: Nadzorni učitelji pri pisnih izpitih	☐		
06: Organizacija pouka v času izvedbe poklicne mature	☐		
07: Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	☐		
08: Ocenjevanje maturitetnih izpitov	☐		

4.2 Lahko napišete tudi druge težave pri izvedbi poklicne mature 2017.

4.3 Lahko napišete tudi druge predloge za izboljšanje poklicne mature.

- 4.4 Kdo je pripravljaj izpitne pole za pisni izpit za drugi predmet poklicne mature 2017?
Izberete lahko enega ali več ponujenih odgovorov iz spodnje preglednice. Izbiro označite v stolpcu IZBIRA, v stolpec IZOBRAŽEVALNI PROGRAM pa napišite programe vaše šole, na katere se vaša izbira navezuje.

Kdo je pripravljaj izpitne pole za pisni izpit za drugi predmet poklicne mature 2017?	IZBIRA (označite)	IZOBRAŽEVALNI PROGRAM (napišite)
01: Učitelji strokovnega aktiva posamezne šole (interno)	☐	
02: Posebne skupine učiteljev, ki so jih določile šole za skupno izvedbo drugega predmeta poklicne mature istega izobraževalnega programa*	☐	
03: Državne predmetne komisije za drugi predmet poklicne mature	☐	
04: Drugo	☐	

* V skladu z 20. členom Pravilnika o poklicni maturi

- 4.5 Ali se strinjate, da bi izpitne pole za drugi predmet poklicne mature pripravljale državne predmetne komisije za poklicno maturo?
Izberite enega od ponujenih odgovorov.
Da.
Ne.

5 USPOSABLJANJA, MODERACIJA IN OCENJEVANJE POKLICNE MATURE

USPOSABLJANJA

Ocenite strinjanje s trditvami o usposabljanjih pri poklicni maturi.

Možni odgovori: *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.* / *Usposabljanj ni bilo.*

Če želite, lahko svojo izbiro utemeljite.

- 5.1 Usposabljanja za ocenjevalce prvega in tretjega predmeta poklicne mature so ustrezna.
5.2 Usposabljanja za ocenjevalce drugega predmeta poklicne mature so ustrezna.
5.3 Usposabljanja za ocenjevalce četrtega predmeta poklicne mature so ustrezna.

MODERACIJA IN OCENJEVANJE

- 5.4 Navedite predmete pri drugem predmetu poklicne mature, pri katerih izvajate moderacijo navodil za ocenjevanje. Če moderacije ne izvajate, pustite polje prazno.

Ocenite strinjanje s trditvami o ocenjevanju poklicne mature.

Možni odgovori: *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.*

Če želite, lahko svojo izbiro utemeljite.

- 5.5 Navodila za ocenjevanje pisnih izpitov pri prvem in tretjem predmetu poklicne mature so ustrezna.
- 5.6 Navodila za ocenjevanje pisnih izpitov pri drugem predmetu poklicne mature so ustrezna.
- 5.7 Merila za ocenjevanje ustnih izpitov pri prvem in tretjem predmetu poklicne mature so ustrezna.
- 5.8 Merila za ocenjevanje ustnih izpitov pri drugem predmetu poklicne mature so ustrezna.
- 5.9 Merila za ocenjevanje četrtega predmeta poklicne mature so ustrezna.

6 PRILAGOJEN NAČIN IZVAJANJA POKLICNE MATURE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI

- 6.1 Ali je pri poklicni maturi 2017 v vaši organizaciji potekal prilagojen način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami? Izberite enega od ponujenih odgovorov.
 - Da.
 - Ne.
- 6.2 Odgovor *Da*: Z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite naslednje postavke:
 - 6.2.1 Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP*)
 - 6.2.2 Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
 - 6.2.3 Sodelovanje Rica z vašo organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami
- 6.3 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vaše ocene v 6.2.
 - 6.3.1 Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP*)
 - 6.3.2 Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
 - 6.3.3 Sodelovanje Rica z vašo organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami
- 6.4 Vpišete lahko predloge za izboljšavo.
 - 6.4.1 Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP*)
 - 6.4.2 Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
 - 6.4.3 Sodelovanje Rica z vašo organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

7 ORODJE ZA ANALIZO IZKAZANEGA ZNANJA OB ZAKLJUČKU PROGRAMA ZA PRIDOBITEV SREDNJE STROKOVNE IZOBRAZBE

Orodje za analizo izkazanega znanja ob zaključku programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe je podprto z nacionalnimi podatki o poklicni maturi od leta 2002 dalje. Orodje šolam omogoča analize na treh ravneh šolskega sistema: nacionalni, šolski in razredni.

7.1 Kako pogosto na šoli uporabljate *Orodje za analizo izkazanega znanja*?

- Nikoli.
- Občasno.
- Pogosto.

Na nadaljnja vprašanja predsedniki ŠMK PM odgovarjajo, če pri vprašanju 7.1 ne izberejo odgovora *Nikoli*.

7.2 Katere analize opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- Analizo splošnega uspeha.
- Analizo uspeha pri predmetu po (točkovnih) ocenah.
- Analizo uspeha pri predmetu po ocenah v zaključnem letniku.
- Analizo uspeha pri predmetu po odstotnih točkah.
- Analizo uspeha pri posameznih delih izpita (notranji, zunanji del) po odstotnih točkah.
- Analizo dodane vrednosti.
- Analize po nalogah.

Lahko zapišete tudi druge analize, ki jih opravljate z Orodjem za analizo izkazanega znanja.

7.3 S kom vse razpravljate o analizah?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- V ožjem krogu (s pomočnikom, svetovalnim delavcem ipd.).
- Z učitelji na pedagoški konferenci.
- V predmetnih oziroma strokovnih aktivih.
- Z učitelji pri individualnih pogovorih.
- Na svetu staršev.
- Na svetu šole.

Lahko zapišete tudi drugo.

7.4 Katere izboljšave uvajate na šoli na podlagi analiz, opravljenih z Orodjem za analizo izkazanega znanja?

Izberete lahko več ponujenih odgovorov.

- Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe umeščamo v LDN (letni delovni načrt).
- V procesu samoevalvacije se analize uporabljajo za izboljšave dela na šoli.

- Ugotovitve o izkazanem znanju ob zaključku programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe upoštevamo pri usposabljanju in delu učiteljev za naslednja šolska leta.
- Poskušamo izboljšati medletne trende uspeha dijakov pri posameznih učiteljih.
- Poskušamo izboljšati rezultate pri poklicni maturi glede na sorodne šole.

Lahko zapišete tudi druge izboljšave.

POROČILO O IZVEDBI POKLICNE MATURE

8 POSREDOVANJE INFORMACIJ

Posredovanje informacij Rica označite z *Da* ali *Ne*.

- 8.1 Informacije so natančne.
- 8.2 Informacije so pravočasne.
- 8.3 Informacije so nedvoumne.
- 8.4 Kateri način posredovanja pisnih informacij Rica je najustreznejši?
Lahko izberete več ponujenih možnosti.
 - Objava na eRicu.
 - Posredovanje prek e-pošte.
 - Posredovanje s klasično pošto.
- 8.5 Lahko zapišete tudi druge načine za posredovanje pisnih informacij Rica.

9 OCENA SODELOVANJA

- 9.1 Sodelovanje z Ricem za izvedbo poklicne mature ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
- 9.2 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno.

- 9.3 Ali je šolska maturitetna komisija (ŠMK PM) na vaši organizaciji imenovala zunanje člane šolske izpitne komisije (ŠIK PM) za četrti predmet poklicne mature iz vrst delodajalcev?
 - Da.
 - Ne.

Odgovor *Da*: Odgovorite na vprašanja 9.4 do 9.8:

- 9.4 Koliko predstavnikov delodajalcev je imenovala ŠMK PM na vaši organizaciji?

- 9.5 Ali je vaša organizacija vabila predstavnike delodajalcev k sodelovanju v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature?
- Da.
 - Ne.
- 9.6 Ali so se predstavniki delodajalcev odzivali na vaša vabila k sodelovanju v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature? Če želite, lahko utemeljite svojo izbiro.
- Vedno.
 - Pogosto.
 - Redko.
 - Nikoli.
- 9.7 Koliko predstavnikov delodajalcev je sodelovalo v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature v vaši organizaciji?
-
- 9.8 Zapišite komentar/ugotovitve o sodelovanju predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM. Izpostavite predvsem primere dobrih in slabih praks.
-

10 TEHNIČNA PODPORA

- 10.1 Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
- 10.2 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno.
-
- 10.3 Spletne strani Rica ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
- Spletna stran za ŠMK PM: eRic
 - Splošna spletna stran: www.ric.si
- 10.4 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno za eRic.
- 10.5 V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno za www.ric.si.

11 KRŠITVE MATURITETNIH PRAVIL IN VRSTE UKREPOV (71. in 72. člen Pravilnika o poklicni maturi)

11.1 Zapišite število kršitev maturitetnih pravil v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku.

- Vpisovanje neprimernih znakov ali neprimerne vsebine v izpitno polo
- Posedovanje pomožnega listka oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov
- Oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje
- Prepisovanje ali dopustitev prepisovanja
- Uporaba pomožnega listka, elektronskih pripomočkov oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov
- Motenje poteka izpita
- Ponavljanje kršitev in njihovo stopnjevanje
- Predložitev dela drugega kandidata
- Posedovanje gradiva z oznako izpitne tajnosti
- Zamenjava identitete kandidata

Možnosti: spomladanski izpitni rok / jesenski izpitni rok / zimski izpitni rok

11.2 Zapišite število ukrepov maturitetnih pravil v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku.

- Opomin
- Prekinitev reševanja izpitne pole
- Prekinitev dela izpita
- Razveljavitev vseh opravljenih izpitov poklicne mature

Možnosti: spomladanski izpitni rok / jesenski izpitni rok / zimski izpitni rok

12 PRITOŽBE NA POSTOPEK IZVEDBE IN UGOVOR NA OCENO

12.1 Zapišite število pritožb na postopek izvedbe v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku (75. člen Pravilnika o poklicni maturi, 51. člen ZMat).

- Pisni del izpita
- Ustni del izpita
- Praktični del izpita

Možnosti: spomladanski izpitni rok / jesenski izpitni rok / zimski izpitni rok

12.2 Zapišite število vpogledov v izpitno dokumentacijo v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku (76. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Izpitna dokumentacija (izpitne pole, list za odgovore, ocenjevalni list, točkovnik in navodila za ocenjevanje)
- Način izračuna ocene

Možnosti: spomladanski izpitni rok / jesenski izpitni rok / zimski izpitni rok

12.3 Zapišite število ugovorov na način izračuna ocene oziroma oceno v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku (77. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Način izračuna ocene
- Ocena

Možnosti: spomladanski izpitni rok / jesenski izpitni rok / zimski izpitni rok

12.4 Zapišite število popravljenih ocen po ugovoru na oceno v spomladanskem, jesenskem in zimskem izpitnem roku (77. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Popravljene ocene

Možnosti: spomladanski izpitni rok / jesenski izpitni rok / zimski izpitni rok

13 OCENA USTREZNOSTI MATURITETNIH AKTOV

13.1 Ustreznost maturitetnih aktov ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Ustreznost maturitetnega koledarja za poklicno maturo
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

13.2 Vpišete lahko pripombe k maturitetnim aktom.

- Ustreznost maturitetnega koledarja za poklicno maturo
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

13.3 Vpišete lahko predloge za izboljšavo maturitetnih aktov.

- Predlogi za izboljšavo maturitetnega koledarja za poklicno maturo
- Predlogi za izboljšavo pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Predlogi za izboljšavo določil izpitnega reda

14 PREDLOGI ZA SPREMEMBE PRI POKLICNI MATURI V PRIHODNJE

14.1 Lahko zapišete predloge za spremembe (dopolnitve) poklicne mature v prihodnje.
